Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

46 йил чиқиши
№ 45 (13.307).
23 ФЕВРАЛЬ 1966 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

Янгиқўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг пахтакорлари кўклам экишига намунали тайёргарлик кўряптилар. Барча майдонга ҳозир учинчи марта яхоб берилялти. Суратда: ерлар нам сақлаш мақсадида бороналанмоқда.
Е. Корниенко фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ТАШАББУС

Олмалиқ шаҳрининг савдо ходимлари аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш мақсадида КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Улар чакана товар обороти планини муддатидан илгари адо этиш, аҳолига саноат моллари ва озиқ-овқат маҳсулотларини кўпроқ етказиб бериш, савдо тармоқларини кенгайтириш, сотувчиларнинг малакасини ошириш юзасидан мажбуриятлар олдилар.

А. АБРАМОВ.

●

Булунғур районининг механизаторлари хўжаликларда техникадан янада унумли фойдаланиш учун кураш бошладилар. Утган йили район хўжаликларидаги тракторлар 552 минг гектар ерни ҳайдаб берган эди. Бу йил эса меҳнат унумдорлигини камида 10 процент оширишга қарор қилинди. Механизаторлар тракторларга сарфланадиган маблағ таннархини уч юз минг сўм қисқартиришни белгиладилар.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ МАСЪУЛИЯТЛИ ВАЗИФАСИ

ПРАВДА

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директиваларининг лойиҳаси партиямизнинг, совет халқининг, бутун дунё меҳнаткашларининг эътиборини ўзига жалб қилди. Совет кишилари бу жуда муҳим ҳужжат билан ғоят қизиқиб танишмоқдалар.

Ишчилар, колхозчилар, интеллигенция партия белгилаган улуғ ишларнинг жанговар программасини астойдил маъқулламоқдалар ва қўллаб-қувватламоқдалар. Бу программанинг бажарилиши жамиятимизнинг коммунистик қурилиш йўлидан анча илгарилаб кетишини, Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашни, халқнинг турмуш даражасини ўстиришни таъминлайди. Совет кишилари янги беш йиллик режаларини рўёбга чиқармоқ учун бутун куч-қувватларини сарфлашга маҳкам бел боғлаганликларини айтмоқдалар.

Партиямиз коммунизм қурилишининг туб масалалари устида ҳамиша халқ билан маслаҳатлашиб олади. КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорига мувофиқ, янги беш йиллик план юзасидан партия XXIII съезди Директиваларининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилди. Бу лойиҳа бошланғич партия ташкилотларидаги очиқ мажлисларда, партия активининг район ва шаҳар йиғилишларида, область ва ўлка партия комитетларининг пленумларида, область ва ўлка партия конференцияларида, иттифоқдош республикалар Компартияларининг съездларида, меҳнаткашларнинг йиғилишларида ва матбуотда кенг равишда муҳокамадан ўтказилади.

Беш йиллик план Директивалари лойиҳасининг муҳокамасини сиёсий жиҳатдан юксак савияда ўтказиш, коммунистлар, барча меҳнаткашлар томонидан айтилган ҳар бир қимматли таклифни, танқидий мулоҳазани ҳисобга олиш, халқнинг бой тажрибасини умумлаштириш партия ташкилотлари олдида вазифа бўлиб турибди. Шуниси муҳимки, Директивалар лойиҳасининг муҳокамаси амалий, ижодий характерда бўлсин, меҳнаткашлар беш йиллик вазифаларини назардан ўтказар эканлар, асосий эътиборни ишлаб чиқаришни тезроқ ривожлантириш, фан ва маданиятни жадал юксалтиришнинг янги резервлари ва имкониятларини юзага чиқаришга, бошланган беш йиллик дастлабки йили топшириқларини муваффақиятли амалга оширишга қаратсинлар.

Беш йиллик план бутун совет халқининг жонли иши бўлиб, унинг ташаббускорлиги, ақл-идроки ва иродаси билан бажарилади. Ҳар бир меҳнаткаш, янги жамиятнинг ҳар бир актив қурувчиси янги беш йиллик вазифаларини чуқур билиб олмоғи керак. Барча партия ташкилотлари, партия комитетларининг энг муҳим вазифаси — беш йиллик план юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасини кенг равишда тушунтиришни йўлга қўйишдир. Директивалар лойиҳасининг назарий жиҳатдан чуқурлиги ва илмий жиҳатдан асослаб берилганлигини муфассал очиб кўрсатиш, КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1964 йил) ва шундан кейинги Пленумларининг қарорлари социалистик жамият тараққиётида янги босқични бошлаб берганлигини, халқ хўжалиги проблемаларини ҳал қилишга чинакам илмий муносабатда бўлиш, объектив иқтисодий қонунлар таъсирини ва ишлаб чиқарувчи кучларни риовжлантиришда эришилган даражани ҳар тарафлама ҳисобга олиш билан характерли эканлигини яққол тушунтириш зарур.

Пропаганда ва агитация ўтган етти йилликнинг асосий якунларини, олға қараб боришимизнинг улуғвор истиқболларини ҳамда хўжалик ва маданий қурилиш планларини бажаришдаги ўз роли, ўрни ва масъулиятини чуқурроқ тушуниб олишда, шу планларни амалга оширишнинг йўллари ва методларини равшанроқ кўришда ҳар бир меҳнаткашга ёрдам беришга даъват этилгандирлар. Коммунистлар, Советларнинг депутатлари, барча активларимиз беш йиллик режаларини тушунтиришни турмуш билан, коллективларнинг вазифалари билан чамбарчас боғлаб юборишлари, ҳар қайси коллективнинг ўз меҳнати билан умумхалқ ишига қўшадиган ҳиссаси қандай аҳамиятга эга эканлигини конкрет равишда таъкидлаб кўрсатишлари керак. Шуни уқтириш лозимки, беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилиши ҳар қайси совет оиласининг турмуш даражасига, барча меҳнаткашларнинг фаровонлигини оширишга, уларнинг моддий ва маданий эҳтиёжларини тўларoқ қондиришга бевосита таъсир кўрсатади. Тушунтириш иши меҳнаткашларнинг план Директиваларининг муҳокамасига яхши тайёрланиб, шу муҳокамада актив иштирок этишларига ёрдам беради.

Партия ҳамма вақт халқ билан ҳақиқат тилида гаплашади. Партия ҳеч нарсани яширмайди ва бўяб кўрсатмайди, ҳаракатимизнинг реал ютуқларини ва қийинчиликларини дангал айтади. Кўпгина корхоналар, совхоз ва колхозларнинг ишида ҳали анчагина камчиликлар, фойдаланилмаган резервлар ва имкониятлар бор. Табиий равишда, агитация-пропаганда ишларида кескин масалаларни четлаб ўтиш, камчиликлар ҳақида индамаслик мумкин эмас, улар тўғрисида рўй-рост, ошкора гапириш, бу камчиликларнинг сабабларини кўрсатиб бериш ҳамда совет кишиларининг эътиборини ва куч-ғайратини шу камчиликларни қатъиян тугатишга, социализм афзалликларидан тўлароқ фойдаланишга йўналтириш керак. Манманлик, хотиржамлик, фақат ўз идораси фойдасини кўзлаш ва маҳаллийчиликнинг ҳар қандай кўринишларига муросасизликни кучайтириш, бюрократизмга, расмий маъмуриятчиликка аёвсиз барҳам бериш зарур.

Беш йиллик план вазифаларини жонбозлик билан чуқур тушунтирмоқ учун пропаганда ва агитациямизнинг жуда бой арсеналидан — агитаторлар билан пропагандистларнинг жонли суҳбатларидан, муфассал лекциялар ва докладлардан, матбуот, радио ва телевидениедан, кинодан, кўргазмали агитациядан тўла-тўкис фойдаланиш керак, албатта. Партия томонидан белгиланган планларни ёрқин ва яққол очиб беришга, ишлаб чиқариш коллективларининг вазифаларини жонли, оммабоп ва тушунарли мисоллар билан кўрсатиб беришга даъват этилган агитаторлар армиясининг роли айниқса буюкдир.

Ишлаб чиқариш илғорлари, халқ хўжалиги мутахассислари, олимларнинг корхоналарни, экономика тармоқларини, область, ўлка, республикаларни ривожлантириш истиқболлари тўғрисидаги суҳбатлари, шак-шубҳасиз, қизиқиш билан кутиб олинади. «Билим» жамияти, маданий-оқартув муассасалари кўп иш қилишлари мумкин. Суҳбатлар, лекция ва докладлар корхона, колхоз, муассасаларда ҳам, шунингдек меҳнаткашлар яшаб турган жойларда ҳам ўтказилмоғи керак. Масалан, Москвада Директиваларнинг лойиҳаси юзасидан циклли лекциялар уюштирилади.

Беш йиллик режаларини пропаганда қилиш ўзининг ғоявий-назарий жиҳатдан теранлиги, мазмундорлиги, конкретлилиги билан ажралиб турмоғи учун лекторлар, пропагандистлар, агитаторларнинг семинарларини ўтказиш, пропагандистлик ишига энг малакали кучларни — КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қатнашчиларини, раҳбар ходимларни, олимлар ва мутахассисларни, план органлари, министрликлар ва идораларнинг ходимларини жалб этиш лозим.

Партия ташкилотлари бутун оммавий-сиёсий ишни беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажаришга, ишлаб чиқариш самарадорлигини доимо оширишга, ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш ва ишга солиш, маҳсулот сифатини яхшилаш, олға боришимизни жадаллаштириш соҳасида омманинг ижодий активлигини кенг авж олдиришга қаратишлари мутлақо зарур. Ҳозир меҳнаткашларнинг коллективлари корхоналарнинг беш йиллик планларини тузишга жалб қилинмоқда. Бу жиддий ва масъулиятли иш партиявий эътиборни ва ғамхўрликни талаб қилади.

Беш йиллик йўлга отланмоқда. Унинг буюк мақсадлари совет кишиларида янгидан-янги куч-қувват ва ижодий ғайрат туғдирмоқда. КПСС XXIII съездига тайёргарлик муносабати билан оммада пайдо бўлган сиёсий активликка ва меҳнат ғайратига бошчилик қилиш, унинг куч-ғайратини, бунёдкорлик фаолиятини коммунистик қурилишда янги ғалабаларни қўлга киритишга сафарбар этиш — партия ташкилотларининг, барча коммунистларнинг масъулиятли ишидир.

(22 февралдаги бош мақола).

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

Совет ҳукуматининг таклифига биноан, СССРга келган Буюк Британия Бош министри Гарольд Вильсон 22 февралда Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ҳузурида бўлди.

А. Н. Косигин билан Гарольд Вильсон ўртасида суҳбат бўлиб ўтди. Бу суҳбатда халқаро аҳвол проблемалари, шунингдек совет-инглиз муносабатлари масалалари муҳокама қилинди.

●

Буюк Британия Бош министри Гарольд Вильсон 22 февралда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ҳузурида бўлди.

Н. В. Подгорний билан Гарольд Вильсон ўртасидаги учрашув вақтида иккала мамлакатни қизиқтирувчи масалалар юзасидан суҳбат бўлиб ўтди.

●

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати Катта Кремль саройида Буюк Британиянинг Бош министри Гарольд Вильсон шарафига 22 февралда нонушта зиёфат берди.

Зиёфатда Англия ҳукуматининг бошлиғи билан бирга унга ҳамроҳ бўлган кишилар ҳам ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин ва бошқа расмий кишилар иштирок этдилар.

Зиёфат вақтида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва Буюк Британия Бош министри Гарольд Вильсон нутқ сўзладилар.

●

Карелия АССР халқ хўжалиги, фани ва маданиятини ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиуми ўзининг 1966 йил 22 февралдаги фармони билан Карелия АССРнинг саноат, қишлоқ хўжалик илғорлари, фан ва маданият ходимларидан 247 кишини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

(ТАСС).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ АДАБИЁТ ВА САНЪАТ СОҲАСИДА ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДАН

Адабиёт ва санъат соҳасидаги Ленин мукофотлари комитети маълум қиладики, 1966 йилги Ленин мукофотларини олиш учун тақдим этилган ҳамма ишлар комитетнинг секциялари ва пленумида кўриб чиқилгандан кейин шу ишлардан қуйидаги номзодлар муҳокамани давом эттириш учун танлаб олинди:

АДАБИЁТ СОҲАСИДА

1. **Е. Н. Буков** «ИНСОН—ИНСОНГА» шеърлар китоби.

Молдавия ССР Ёзувчилар союзи тақдим этган.

2. **А. А. Вознесенский**. «ҒАЙРИ ОЛАМЛАР» шеърлар китоби.

«Знамя» журнали редколлегияси, СССР Фанлар академияси Рус тили институтининг ҳозирги замон рус тили сектори, нутқ маданияти сектори билан рус совет поэзияси тилининг луғат группаси Москва давлат университети гуманитар факультетлари маданият уйининг правлениеси тақдим этган.

3. **Ю. П. Герман.** «СЕН ХИЗМАТ ҚИЛАЁТГАН ИШ», «АЗИЗИМ», «ҲАММА НАРСА УЧУН ЖАВОБГАРМАН» трилогияси.

РСФСР Ёзувчилар союзи, РСФСР Ёзувчилар союзининг Ленинград бўлими, «Звезда» журнали редколлегияси, «Советская Россия» нашриёти тақдим этган.

4. **Д. Н. Кутультинов**, «ШЕЪРЛАР» китоби.

Қалмоқистон давлат педагогика институтининг қалмоқ тили ва адабиёти кафедраси тақдим этган.

5. **Л. Н. Мартинов.** «ИБТИДОИЙЛИК» китобидаги «БИР ЛАҲЗА» ва «ИБТИДОИЙЛИК» шеърлар туркуми.

РСФСР Ёзувчилар союзи, РСФСР Ёзувчилар союзининг Москва бўлими, ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Молодая гвардия» нашриёти тақдим этган.

6. **М. Г. Слуцкис.** «ОСМОН ШОТИСИ» романи.

«Знамя» журналининг редколлегияси тақдим этган.

7. **М. Танк.** «МЕНИНГ РИЗҚИМ—РЎЗИМ» шеърлар китоби.

Белоруссия Ёзувчилар союзи, Белоруссия ССРнинг В. И. Ленин номли давлат кутубхонаси тақдим этган.

ЖУРНАЛИСТИКА ВА ПУБЛИЦИСТИКА СОҲАСИДА

1. **А. Алимжонов** «КЎК ТОҒЛАР» китоби.

Қозоғистон Ёзувчилар союзи, Қозоғистон Журналистлар союзининг Олмаота шаҳар бўлими, Қозоғистон ЛКСМ Марказий Комитети «Ленинская смена», «Ленинчил жас» республика газеталарининг редколлегиялари тақдим этган.

2. **Е. Я. Дорош.** «ОФТОБ АРАЛАШ ЁМҒИР» китоби.

РСФСР Ёзувчилар союзи, РСФСР Ёзувчилар союзининг Москва бўлими тақдим этган.

МУЗИКА ВА КОНЦЕРТ — ИЖРОЧИЛИК ФАОЛИЯТИ СОҲАСИДА

1. **З. А. Долуханова.** КОНЦЕРТ — ИЖРОЧИЛИК ФАОЛИЯТИ (1963—1965 йиллардаги программалар).

Арманистон давлат филармонияси, Москва давлат филармонияси тақдим этган.

2. **Қ. А. Қораев.** 3-СИМФОНИЯ.

Озарбайжон ССР Маданият министрлиги, Озарбайжон ССР Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети, Озарбайжон Композиторлар союзи тақдим этган.

3. **И. С. Козловский.** КОНЦЕРТ — ИЖРОЧИЛИК ФАОЛИЯТИ (1963—1965 йиллардаги программалар).

Горький давлат филармонияси, Москва давлат филармонияси тақдим этган.

4. **А. Я. Штогаренко.** 2-СИМФОНИЯ.

Украина Композиторлар союзи тақдим этган.

ТАСВИРИЙ САНЪАТ СОҲАСИДА

1. **М. Г. Абдуллаев.** «ҲАМЮРТЛАРИМ» деган суратлар серияси («ОЗАРБАЙЖОН ДАЛАЛАРИДА» номли триптих «ЛЕНКОРАНЛИК КОЛХОЗЧИ АЁЛ», «ҚОРАБОҒЛИК ҚИЗ», «КЕКСА ЧЎПОН», «АПШЕРОНДА» номли суратлар).

Озарбайжон Маданият министрлиги, Озарбайжон Рассомлар союзи тақдим этган.

2. **Ф. Г. Абдураҳмонов** — ҳайкалтарош. Душанбе шаҳридаги РЎДАКИЙ ҲАЙКАЛИ.

Озарбайжон ССР Маданият министрлиги, Тожикистон ССР Маданият министрлиги, Озарбайжон Рассомлар союзи тақдим этган.

3. **С. В. Герасимов.** «РУС ЭЛИ» («СОВЕТЛАР ҲОКИМИЯТИ УЧУН», «ТОШҚИН», «СОЙ МАНЗАРАСИ», «КЎКЛАМ ЭРТАСИ», «НАВБАҲОР», «ЁЗ», «СЎНГГИ ҚОР», «МОЖАЙСК», «ҚОР ЭРИБ БЎЛДИ», «МОЖАЙСКИЙ ЁНИДА», «КЎКЛАМГИ КУН») номли суратлар серияси.

(Охири тўртинчи бетда)

ЭНГ ЯХШИ КИТОБ ВА ЖУРНАЛЛАР УЧУН

Ўрта Осиё, Қозоғистон республикалари полиграфчиларининг китоб ва журналлар безаги учун ўтказиладиган конкурси одат тусига кириб қолди.

Кеча Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитети биносида Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари полиграфия ходимларининг 1965 йилда чиқарилган энг яхши китоб ва журналлар учун 6-конкурс-виставкаси очилди. Йиғилишни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг раиси З. И. Есенбоев очди. СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Матбуот комитетининг раиси А. Н. Михайлов йиғилиш қатнашчиларини самимий табриклаб, уларнинг ишларига катта муваффақиятлар тилади.

Конкурсга 200 га яқин китоб ва журнал ҳамда Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларидаги 19 та босмахона ходимлари ўз маҳсулотлари билан қатнашмоқдалар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов қатнашди.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ БАХТ-САОДАТИ УЧУН

Ўзбекистоннинг шаҳарлари ва бошқа аҳоли яшайдиган пунктлари янада гўзал ва обод бўлмоғи учун нималар қилиш керак? 22 февралда Тошкентда бўлиб ўтган коммунал хўжалик ходимларининг республика кенгаши шу масалага бағишланди. Кенгашда область, шаҳар ва бир қанча район партия комитетларининг секретарлари, меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар ва район советлари ижроия комитетларининг раҳбарлари, йирик корхоналарнинг директорлари, бир қатор колхозларнинг раислари қатнашди.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республика аҳолисига коммунал хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги қарорининг бажарилиши ҳақида Ўзбекистон ССР коммунал хўжалик министри М. З. Мирзааҳмедов доклад қилди.

Кенгашда йиғилганлар КПСС Марказий Комитетининг СССР халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани юзасидан Директивалари лойиҳасидан келиб чиқувчи талаблар муносабати билан коммунал хўжаликнинг турли хизматларини такомиллаштириш масалаларига катта эътибор бердилар.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари М. М. Мусахонов нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари республика коммунал хўжалигига қарашли барча корхоналар ва ташкилотларнинг коллективлари номидан 1966 йилги планни муддатидан илгари бажариш тўғрисида социалистик мажбурият қабул қилдилар. Белоруссия коммунал хўжалик ходимларини мусобақага чақиришга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1966 йил 23 февраль — №28 — Москва шаҳри

Уртоқ солдатлар ва матрослар, сержантлар ва старшиналар!
Уртоқ офицерлар, генераллар, адмираллар ва маршаллар!
Армия ва флотнинг запасдаги ва отставкадаги ветеранлари!

Бугун Ватанимиз Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 48 йиллигини байрам қилмоқда. Совет халқи социалистик Ватаннинг тинч меҳнати ва хавфсизлигини сергаклик билан қўриқлаб турган ўз қуролли кучларини ғоят зўр меҳр-муҳаббат билан муборакбод қилмоқда.

Бу байрам бу йил шонли вақтда, мамлакат КПССнинг XXIII съездига тайёргарлик кўраётган бир пайтда нишонланмоқда. Ишчилар, деҳқонлар ва интеллигенция съездни коммунистик қурилишда янги-янги муваффақиятларга эришиш билан нишонлашга интилмоқдалар. Улар етти йилликни тугаллаб 1966 йилги халқ хўжалик плани топшириқларини бажариш учун қунт билан меҳнат қилмоқдалар, мамлакат экономикасини янада юксалтириш, фан ва маданиятни ривожлантириш, совет кишиларининг фаровонлигини ошириш юзасидан партия ишлаб чиққан тадбирларни амалга оширишга қаттиқ бел боғлагандирлар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Совет ҳукумати мамлакатимизда коммунистик қурилиш учун бутун дунёда социализм ва тараққиёт иши учун энг қулай шарт-шароитларни таъминлаб бериш мақсадини кўзлаб, тинчлик ва халқлар дўстлиги принципларига, халқларнинг эркин ва мустақил ривожланиш ҳуқуқларини қўллаб-қувватлаш принципларига асосланган ленинча ташқи сиёсатни қатъият ва изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар.

Лекин АҚШ империалистлари ва уларнинг НАТОдаги иттифоқчилари ўз агрессив ҳаракатларини кучайтираётганликлари сабабли халқаро кескинлик кучайиб кетганлигини Совет кишилари ҳисобга олмасликлари мумкин эмас. Америка ҳарбийларининг Вьетнамдаги ва ер юзининг бошқа районларидаги босқинчилик ҳаракатлари, Германия Федератив Республикаси ҳукмрон доираларининг реваншизм ва милитаризм сиёсати, уларнинг АҚШ ёрдамида ядро қуролини қўлга киритишдан иборат шум ниятлари тинчлик ишига нақадар хавф туғдираётганлигини халқимиз равшан англаб турибди.

Бизнинг партиямиз билан ҳукуматимиз айниқса империализмнинг авантюристик ҳаракатлари кучайиб бораётганлиги сабабли социалистик ҳамдўстликни янада мустаҳкамлаш зарурлигига, уруш ва агрессия кучларига қақшатқич зарба бериш зарурлигига асосланиб иш тутмоқдалар.

Коммунистик партия билан Совет ҳукумати давлатимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, СССР қуролли кучларининг жанговар қувватини ошириш тўғрисида айниқса ғамхўрлик қилмоқдалар.

Уртоқ солдатлар ва матрослар, сержантлар ва старшиналар! Уртоқ офицерлар, генераллар, адмираллар ва маршаллар! Армия ва флотнинг запасдаги ва отставкадаги ветеранлари!

Сизларни умумхалқ байрами — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 48 йиллиги билан табриклайман.

Қуролли Кучларнинг бутун шахсий составига жанговар ва сиёсий тайёргарликда, жонажон Коммунистик партиянинг XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Совет жангчилари! Қўшинларнинг жанговар тайёрлигини тинмай оширингиз, ҳарбий ишни қунт билан ўрганиб борингиз, ўз маҳоратингизни тинмай такомиллаштирингиз, қисмлар ва кемаларда интизомни ва Уставларда белгиланган тартибни мустаҳкамлангиз, халқимизнинг Коммунистик партиянинг, Қуролли Кучларнинг қаҳрамонона традицияларини муқаддас сақлангиз ва кўпайтирингиз!

Социализм мамлакати жангчисининг, шон-шавкатини юксак сақлангиз! Жанговар иттифоқчилар—социалистик мамлакатларнинг жангчилари билан биргаликда сергак бўлингиз ва ҳар қандай агрессорни тор-мор келтиришга ҳамиша шай бўлиб турингиз.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 48 йиллигини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун 23 февралда маҳаллий вақт билан соат 20 да Ватанимиз пойтахти — қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, шунингдек қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессада ва қаҳрамон қалъа Брестда тўплардан бир йўла 20 марта ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин шавкатли совет Қуролли Кучларининг 48 йиллиги!

Яшасин армия билан халқнинг бузилмас бирлиги!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — улуғ Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

СССР мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали Р. МАЛИНОВСКИЙ.

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙ

22 февралда, Тошкентдаги Свердлов номли концерт залида шаҳар меҳнаткашлари вакиллари билан маҳаллий гарнизон жангчиларининг тантанали йиғилиши бўлди.

Йиғилиш Президиумида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, Совет Армиясининг генераллари, революция ветеранлари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари бор эди.

Совет Қуролли Кучларининг 48 йиллиги тўғрисида Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Н. Г. Лященко доклад қилди. (ЎзТАГ).

ТЕХНИКА ШАЙ БЎЛСИН!

РЕСПУБЛИКА ОБЛАСТЛАРИДА ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТЕХНИКАСИНИ КУКЛАМ ЭКИШИГА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА 1966 ЙИЛ 20 ФЕВРАЛГА БУЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида, биринчи стун — областлар, иккинчи стун — ремонт қилинган барча маркадаги тракторлар, учинчи стун — ҳайдов тракторлари, тўртинчи стун — чопиқ тракторлари, бешинчи стун—чигит сеялкалари ва олтинчи стун—насос-кучланиш агрегатлари).

Тошкент	77,6	88,2	79,5	87,5	48,5
Сирдарё	74,0	79,0	75,3	76,6	42,6
Фарғона	82,7	91,2	82,5	71,5	57,9
Андижон	79,7	90,1	81,7	73,1	49,3
Самарқанд	75,4	80,2	77,4	70,2	38,5
Бухоро	72,0	72,7	74,4	57,3	53,2
Қашқадарё	81,2	82,9	81,6	77,2	55,8
Сурхондарё	74,0	83,7	73,9	67,3	47,7
Хоразм	68,3	77,3	73,7	59,1	87,4
Қорақалпоғистон АССР	59,2	67,4	60,5	28,5	—
Ўзбекистон ССР бўйича	75,0	82,1	76,6	68,7	54,0

КПСС XXIII СЪЕЗДИНИНГ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БЎЙИЧА ДИРЕКТИВАЛАРИ ЛОЙИҲАСИ МУҲОКАМАДА

Ўзбекистон ССРнинг асосий пахта базаси бўлиб келди, бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади. Буни ҳисобга олиб, пахтачиликни янада юксалтириш, рангли металлургия, газ, химия, енгил саноат ва озиқ-овқат саноатини ривожлантириш таъмин этилсин.

(КПСС Марказий Комитетининг «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари» лойиҳасидан).

САНОАТ

ПОРЛОҚ УФҚЛАР

Ҳозирги пайтда ҳамма меҳнаткашларнинг, шу жумладан кўп сонли нефтчилар армиясининг ҳам бутун диққат-эътибори СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг янги беш йиллик плани юзасидан матбуотда эълон қилинган КПСС XXIII съезди Директиваларининг лойиҳасини чуқур ўрганишга қаратилган.

Директивалар лойиҳасида янги ер ости бойликлари, шу жумладан газ ва нефть конларини қидириб топиш ва ишга тушириш ҳамда мавжуд конлардан маҳсулот олишни жиддий равишда кўпайтириш ишига жуда катта маблағлар ажратиш кўзда тутилган. Шу муносабат билан Сурхондарё нефтчилари олдида порлоқ истиқболлар очилади.

Сурхон водийсининг Эгизак, Сина, Санжардак, Шўрчи, Пахтаобод, Қўрғон массивларида нефть ва табиий газнинг катта бойликлари бор эканлиги аниқланди. Областимизнинг шимолий қисми эса ҳалигача текшириб кўрилган эмас. Шу конлардан ёнилғи қазиб олишни тезлаштириш тадбирларини кўриш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Беш йилликда янги майдонларда геология-разведка ишларига катта аҳамият бериш кўпроқ ер ости бойликларини топишга, халқ хўжалигига хизмат қилдиришга имкон беради деб ҳисоблаймиз. Эндиликда бу муҳим ишларни амалга ошириш учун кенг имкониятлар туғилади.

Янги беш йилликда «Лалмикор» нефть конининг бой запасларини тўла ишга солиш, бу ердаги табиий газ билан Қумқўрғон посёлкаси ва Жарқўрғон райони меҳнаткашларини таъминлаш ҳамда нефть қудуқларини пармалаш жараёнида ердан отилиб чиққан «Мацеста» типидаги шифобахш сув базасида янги санаторий барпо этиш режаларини тузиб қўйдик. Бундан ташқари, нефтчилар учун янги обод посёлка қуриш, алоқа ишларини тубдан яхшилаш ва бошқа маданий-маиший ишлар комплексини бажариш имкониятига ҳам эга бўламиз.

«Лалмикор» нефтчилари съезд шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Коллективимиз коммунистларнинг бу улуғ форуми кунигача нефть чиқариш биринчи квартал топшириғини анча ошириб бажариш юзасидан конкрет мажбуриятлар олдилар.

Н. МАТЕҚУБОВ,

Сурхондарёдаги «Лалмикор» нефть конининг директори.

Республикамиз меҳнаткашлари СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани бўйича КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Улар ана шу муҳим ҳужжатда мамлакатимиз истиқболини, меҳнаткашлар фаровонлигини кўриб турибдилар. Фотомухбиримиз И. Глауберзон куни кеча Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида бўлиб Директивалар лойиҳаси билан танишаётган колхозчиларни суратга олди. Сиз кўриб турган суратда колхоз правлениесининг секретари Бектой Исроилов Директивалар лойиҳасини колхозчиларга ўқиб бераётир.

ФАН

ИСТИҚБОЛ САРИ

Бунёдкор халқимиз истиқбол сари яна катта қадам ташлади. 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик план юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари шу одимнинг чуқур мантиқий бошидир. Директиванинг ҳар бир сўзи, ҳар бир жумласи партия ва ҳукуматимиз мамлакат тараққиёти йўлида доим халқ билан бамаслаҳат иш кўришининг, унинг ақл-заковатига катта ишончининг яна бир тимсолидир.

Шу маънода олганда, бу катта дастур яқин келажагимизда эришиладиган буюк зафарлардан дарак бериб турибди. Буни республикамиз азамат химикларининг қуйида қисқача баён қилинган ғайратларидан кўриш мумкин. Улар химия фанининг назарий асосларини, технология процессларини ишлаб чиқишда бой тажриба орттирдилар, йирик ва кўп тармоқли химия саноати бунёд этиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Табиий газнинг жаҳонда энг йирик конлари очилганлиги, улар турли хил полимерлар, ўғитлар, эритмаларнинг кудратли манбаи бўлиб қолиши Ўзбекистондагина эмас, шу билан бирга Урал ва Сибирда ҳам химия саноатини жадал ривожлантириш учун восита бўлиб хизмат қилиши мумкин. Шундай қилиб, мамлакатнинг ана шу иқтисодий районида химия индустриясини бир томонлама ривожлантириш мумкин, холос деган фикрлар чиппакка чиқди.

Норак ГЭСи, Навоий, Оҳангарон ва Тошкент ТЭЦлари қурилиши билан гидроэнергетика ва иссиқлик энергетикасининг жуда бой запаслари, шунингдек, минерал тузлар запасларининг жуда катта эканлиги, ноорганик кислота, ишқор, аммиак ишлаб чиқаришнинг ривожланиб бораётганлиги республикамизнинг химия индустриясини комплекс ривожлантириш учун СССРда энг қулай районлардан бирига айлантиради. Яқин келажакда ўнлаб химия завод ва комбинатлари ишга тушириладн. Шунда Ўзбекистон мамлакатнинг асосий пахта базаси бўлиши билан бир қаторда Ўрта Осиё химия саноатининг маркази ҳам бўлиб қолади.

Ҳозирги вақтда кўпгина химия корхоналарини қуриш ва ишга туширишнинг энг қизғин даври бошланди. Шу яқин 2-5 йил ичида тугалланиши аниқ бўлиб қолган корхоналарни кўрсатиб ўтишимиз керак. Чирчиқ электрохимия комбинатида ҳозирги вақтда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар аммиак селитраси, мочевина, азот кислатаси ва шу кабиларнинг миқдори анча кўпайтирилади. Айни вақтда химиявий маҳсулотларнинг янги турлари ўзлаштирилади.

Навоий химия комбинатида органик моддалар, азотли ўғитлар ишлаб чиқаришнинг янги комплекси барпо этилади. Бу комплекслар тугаллангач, Ўрта Осиё республикалари пластмассалар ва химиявий толаларнинг энг муҳим турлари билан етарли миқдорда таъмин этилади. Табиий газдан, пахтадан ва хом ашёнинг бошқа турларидан комплекс фойдаланиш туфайли, биринчи марта химиявий материалларнинг жуда катта миқдорини олиш юзасидан ишлаб чиқаришнинг тугалланган цикли вужудга келтирилади.

Полиакрилонитрил ишлаб чиқариш синтетик тола—нитрон олиш учун ғоят қимматли полимер саналади. Бу синтетик тола ўнгмаслиги, катта температурага чидамлилиги билан ажралиб туради. Бу эса арзон синтетик тўқимачилик газламалари ишлаб чиқаришга имкон беради. Бундай газламалар аҳолининг устки кийим ва трикотаж буюмлар тайёрлашга бўлган катта талабига жуда мосдир.

Акрилонитрилни бевосита синтез қилиш методлари ва турли реакцияларда унинг юксак даражадаги реакция қобилиятидан фойдаланиш, модификация қилинган материаллар олиш ва ана шулар асосида пластмассалар, химиявий толалар ишлаб чиқариш Ўзбекистон химия саноатини янада ривожлантиришнинг келажакдаги йўлларидан бири бўлади. Ана шу ишлаб чиқаришнинг биринчи навбати қурилиб тамомлангач, бундай корхоналарнинг қувватини ацетилцеллюлоза ишлаб чиқариш юзасидан ҳам, полиакрилонитрил ишлаб чиқариш юзасидан ҳам қувватларни икки баравар ошириш ҳисобига кўпайтириш мумкин бўлади.

Фарғона области республика химия саноатининг йирик маркази бўлиб қоляпти. Олтиариқдаги нефтни қайта ишлаш, Фарғонадаги нефтни қайта ишлаш заводлари фуран бирикмалари химия заводи, азот ўғитлари заводларидан ташқари, яқин йиллар ичида яна бир қанча янги химия корхоналари қуриш лойиҳалаштирилди. Яқинда ўзининг илмий-техника ешилмаси жиҳатидан оригинал бўлган дефолиант-хлорат магнийси ишлаб чиқариш цехи ишга туширилди. Фарғона азот ўғитлари заводи қурилиб бўлгач, кўп минг тонна ўғит беради. Бу эса пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида қўлга киритиладиган муваффақиятларнинг энг катта гаровидир.

Фарғона шаҳрида ацетат шойи ишлаб чиқарувчи сунъий тола заводи қурилиши Фарғона областини сунъий шойи чиқаришнинг йирик базасига ҳам айлантиради.

Самарқанд ва Қўқон суперфосфат заводларида қўшолоқ суперфосфат ишлаб чиқарувчи янги цехлар қурилади. Бунинг натижасида мамлакат Ўрта Осиё республикаларининг қишлоқ хўжалик эҳтиёжи учун қимматли химиявий ўғитлар ола бошлайди. Ана шу заводларни концентрлашган ўғитлар ишлаб чиқаришга кўчиришни жадаллаштириш зарур.

Ҳозирги вақтда Наманган химия заводи тубдан қайта реконструкция қилиняпти. Шу ишлар тамомлангач, асосан карбоксиметилцеллюлоза маҳсулоти ишлаб чиқаради. Бу материал пармалаш қоришмаларининг элашимлилигини стабиллаштириш учун электротехника ва тоғ маъданлари қазиб чиқариш саноатида, озиқ-овқат маҳсулоти — крахмал ўрнига охарлаш учун тўқимачилик саноатида қўлланилади. Бундан ташқари ўров мақсадлари учун целлофан пленкалари ва химия саноати учун тозаланган карбоксиметилцеллюлоза ишлаб чиқарадиган бўлади.

Янгийўлдаги гидролиз заводи техника жиҳатдан муҳим бўлган 1,5 минг тонна итакон ва олма кислотаси ишлаб чиқарадиган янги иккита цехга эга бўлади. Бу маҳсулотлар Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги О. Содиқов томонидан ишлаб чикилган.

Маълумки, Тошкент лак-бўёқ заводлари ўзининг ишлаб чиқарадиган махсулотлари жиҳатидан Ўрта Осиёда ягона корхона ҳисобланади. Бу заводда ҳам янги-янги цехлар ишга туширилади. Тошкентдаги резина-техника буюмлари заводини реконструкциялашни тугаллаш ҳам кўзда тутилади.

Хом ашё имкониятлари ва эҳтиёжларини чуқур таҳлил этиш асосида шу кейинги 5-10 йил ичида бир канча йирик химия корхоналари қуриш ҳам мўлжалланяпти. Ўзбекистоннинг энг навқирон шаҳарларидан Олмалиқда химия саноатини ривожлантириш истиқболлари жуда ҳам диққатга сазовор.

Ўзбекистон химия саноатини ривожлантириш перспектив планида Бухорода табиий газ ва газ конденсатлари жуда бой бўлган районда пласмассалар ишлаб чиқариш заводи қурилиши назарда тутилган.

Шундай қилиб, республика химия саноати келгуси беш йилликда ҳам, ўзининг тараққиётдаги кейинги даврларда ҳам жуда жадал суръатлар билан ривожлантирилади, мамлакатнинг қудратли ҳамда кўп тармоқли химия базасига айлантирилади.

Табиийки, химия саноатининг бу қадар жадал ўсиши ҳозирги вақтда ва хусусан яқин келажакда жуда кўп илмий ва инженер-техник проблемаларни ҳал қилишни талаб қилади. Шунинг учун ҳам илмий тадқиқот ташкилотлари, олий ўқув юртлари ва химия фани барча ходимларининг куч-ғайрати ана шу проблемаларни ҳал этишга йўлланмоқда.

Илмий тадқиқот ишлари мамлакат саноати учун илмий ва инженер-техник кадрлар тайёрлаб берувчи асосий ўчоқлар—Тошкент ва Самарқанд давлат университетлари химия факультетлари ва проблема лабораторияларида, Тошкент политехника ва Тошкент тўқимачилик институтлари химия-технология факультетлари ва проблема лабораторияларида, Тошкент фармацевтика институтида кенг миқёсда олиб боріляпти. Улар 17 та химия ва химия-технология ихтисоси бўйича кадрлар тарбиялаб чиқармоқда.

СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси С. Юнусов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги О. Содиқов, химия фанлари доктори Н. Абубакиров ва ёш фан докторлари Г. Седякин, Ф. Йўлдошев, О. Отрошченко бошчилигидаги табиий бирикмалар химияси соҳасида олиб борилаётган тадқиқотлар ўзбек химикларининг дастлабки ва традицион йўналишларидан биридир.

Ўсимлик моддалари химияси институтида Ўрта Осиё республикалари ўсимликлари таркибидаги алколоидларни аниқлаш ва уни кенг татбиқ қилиш юзасидан С. Юнусов раҳбарлигида кенг тадқиқотлар ўтказиляпти.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги М. Набиев раҳбарлик қилаётган ўғитлар химияси лабораториясида, шунингдек, доцент С. Сигов бошчилигида политехника институтида ўғитларнинг химик ва физика-химиявий хусусиятлари самарали татбиқ қилинмоқда ва уларни ишлаб чиқаришнинг рационал усуллари кашф этилмоқда.

Шу билан бирга республикамиз олимларининг бошқа иттифоқдош республикалар олимлари билан ижодий алоқалари тобора кўпайиб ва мустаҳкамланиб бораётганлигини айтиб ўтиш керакки, бу ҳозирги замон химия фанини янада ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди.

Шундай қилиб, яқин вақт ичида кўп тармоқли химия саноатини жадал суръатда ривожлантириш, совет халқининг моддий фаровонлигини янада юксак даражага кўтаришни таъминлаш учун ер ости, ер бетидаги бойликлар ва ўсимлик бойликларини ўзлаштириш соҳасидаги олижаноб вазифалар турибди.

Бироқ, шуни ҳам айтиш керакки, қурилаётган корхоналарда, жумладан Навоий химия комбинатида, реконструкция қилинаётган корхоналарда, жумладан Наманган химия заводида, Янгийўл гидролиз заводларида янги органик ва полимер моддаларни ишлаб чиқариш цехларини лойиҳалаш ва янги маҳсулотларни ўзлаштириш ишлари жуда суст олиб борилмоқда.

Олимларимизнинг кўп йиллардан бери кашф этган янги химиявий маҳсулотлари ва технологик жараёнлари илмий текшириш институтларида экспериментал базалар бўлмаганлиги туфайли саноат ишлаб чиқариш корхоналари ва истеъмолчиларга етиб бормасдан тўхтаб қолмоқда. Илмий текшириш институтларини шундай экспериментал базалар билан таъминлаш олимларимиз илмий ижодини янада унумли қилади.

XXIII съезд Директиваларида халқимиз олдига химия фани ва саноати бўйича қўйилган масалаларни ҳал қилишда ўз ишини батафсил билган серғайрат мутахассислар ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам яқин вақтлар ичида Ўзбекистон олий ўқув юртларида химия ихтисослари бўйича мутахассислар тайёрлаб чиқариш, Ўзбекистон Фанлар академиясида юқори малакали фан кандидатлари ва докторлари тайёрлаш ишлари республикамиз химия жамоатчилигининг марказий вазифаси бўлиши лозим.

КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш ва ўзларининг бутун куч-қувватларини коммунизмнинг моддий техника базасини тезроқ барпо этиш бутун совет халқи каби республика химикларининг ҳам шарафли ишидир.

К. АҲМЕДОВ,

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси.

М. АСҚАРОВ,

Техника фанлари кандидати.

АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИЛСИН

21 февралда Тошкентда республика Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги ходимлари партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. КПСС XXIII съезди Директиваларининг лойиҳаси йиғилиш қатнашчиларининг диққат марказида турди. Директивалар лойиҳасида мамлакат экономикасининг ва бутун аҳолининг юк ва пассажирлар ташишга бўлган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш назарда тутилади. Йиғилишда автомобиль транспорти ва йўл хўжалигининг 1965 йилдаги иш якунлари ҳамда беш йилликнинг биринчи йили программасини бажариш соҳасидаги вазифалар муҳокама қилинди.

Докладчи — Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти ва тош йўллар министри вазифасини бажарувчи П. Б. Бобохонов билан музокараларда қатнашган ўртоқлар республикада автомобиль транспорти билан йўл хўжалиги жадал суръатлар билан ривожланаётганлигини таъкидлаб ўтдилар. Ўтган йили юк ташиш плани 101,4 процент бажарилди. Халқ хўжалигининг бир миллион тоннадан кўпроқ юклари пландан ташқари ташиб берилди. Республикадаги кўпгина министрликлар ва идораларнинг юкларини ташиш плани муваффақиятли адо этилди. Автобуслар, енгил ва юк такси машиналари билан юк ва пассажир ташиш плани ҳам ошириб бажарилди.

Шаҳарларда ва шаҳарлар ўртасида автобус трассалари шохобчаси кенгайтирилди. Республикада 758 маршрут бўйлаб автобуслар қатнамоқда. Ўзбекистондаги барча область ва район марказлари, саноат шаҳарлари ва аҳоли яшайдиган пунктлар эндиликда қулай автобус қатновидан фойдаланмоқда.

«Узавторемонт» бирлашмасида автомобиль ремонти ишларини ихтисослаштиришнинг дастлабки босқичини ниҳоясига етказиш юзасидан катта иш қилинди. Бу эса планни ялпи маҳсулот бўйича 103,4 процент бажариш, 7800 та автомобиль ва 25600 та двигателни ремонтдан чиқариш имконини берди. 1964 йилдагидан қарийб 4,5 минг кўп двигатель ремонт қилинди.

Ўтган йили устига асфальт-битум қопланган 1200 километрдан кўпроқ йўл қурилди ва реконструкция қилинди. Йўл қурилишидаги ишлар сифати яхшиланди. Министрлик давлат йўли билан капитал маблағ сарфлаш планини 108,1 процент бажарди. Олмалиқ ва Чирчиқ автобус парклари, Бўстонлиқ юк автобазаси ва Тошкентда марказлаштирилган тартибда техника хизмати кўрсатувчи республикада биринчи корхона ишга туширилди.

Йиғилишда республика автомобиль транспорти ва йўл хўжалиги корхоналарининг резервлари очиқ кўрсатиб берилди ҳамда юк ва пассажирлар ташишни янада кўпайтириш ва йўл қурилиши, ремонт ишлари сифатини яхшилаш тадбирлари белгиланди.

Янги беш йилликнинг дастлабки йилида халқ хўжалигининг 92 миллион тонна юкини ташиб бериш ва 1498 миллион тонна-километр, яъни ўтган йилдагидан 7,2 процент кўп иш бажариш назарда тутилади. Автобусларда пассажирлар ташиш плани 12,6 процент оширилади.

Йилнинг биринчи ярмида 25 та йирик автомобиль хўжалигида ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг агрегат-участка методи жорий этилади. Ремонт ва йўл қуриш ишларини механизациялаштириш, асфальт-бетон заводларини автоматлаштириш янада ривожлантирилади.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми томонидан белгиланган муҳим хўжалик реформаси Ўзбекистон автомобиль транспортида амалга ошрила бошлади. Шу йил мобайнида олтита юк автомобиль хўжалиги планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги методига кўчирилади. Шулардан иккитаси — Тошкентдаги 3- автокомбинат билан 2502-автоколонна ҳозирдаёқ янги метод билан ишламоқда.

Йиғилишда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади.

1966 йилги программани муваффақиятли бажаришни кўзлаб, КПСС XXIII съезди шарафига бошланган мусобақадаги социалистик мажбуриятлар қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

ИХТИСОСЛАШТИРИШ—АФЗАЛ

Колхозимиз Гурлан районининг энг йирик, кўп тармоқли хўжаликларидан бири. Иқтисодий жиҳатдан анча бақувват, моддий-техника базаси мустаҳкам.

Пахтачилик ва шоличилик хўжаликнинг етакчи тармоқлари ҳисобланади. 1965 йилда 1420 гектар ерга чигит, 1228 гектар майдонга шоли экилди. Гектаридан 36,4 центнердан пахта, қарийб 50 центнердан шоли ҳосили йиғиб олинди. Бошқа экинларнинг ҳосилдорлигини ошириш ва чорвачиликни ривожлантиришда ҳам айрим ютуқларга эришилди.

Колхознинг ери унумдор, пахта, шоли ва бошқа экинлар ҳосилдорлигини янада ошириш учун реал шарт-шароитлар мавжуд. Масалан, Ҳабибулла Саъдуллаев бошлиқ бригада бултур гектаридан 44,5 центнердан, Шариф Матниёзов ва Жамила Собирова бошлиқ бригадалар эса 39,6-38,5 центнердан «оқ олтин» етиштирдилар. Шоли ҳосилдорлиги Ан Сен Гин бошлиқ бригадада 70 центнерга, Пак Николай бошлиқ бригадада 65 центнерга етказилди. Ҳосилдорликни ошириш резервлари шу рақамлардан кўриниб турибди.

Утган йилги умумий даромад 3,5 миллион сўмга етди, яъни 1964 йилдагига нисбатан 900 минг сўм кўпайди. Шолини харид килиш нархлари оширилганлиги эвазига колхоз 224 минг сўм қўшимча фойда олди. Колхозчиларнинг меҳнат кунига тақсимланган пул ва натура ҳақининг миқдори ошди.

Хўжалик йилининг якунлари қониқарли бўлса ҳам, ҳақиқий аҳволга объектив баҳо бериш, экономикани чуқурроқ анализ қилиш, фактлардан тўғри хулоса чиқариш коллектив хўжаликнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушади. Тўғрисини айтганда, колхозимиз кейинги йилларда илғор хўжаликдан ўртача хўжаликлар даражасига тушиб қолди. Бир вақтлар пахтачиликда 38-40 центнерлик маррани эгаллаган, шоли ҳосилдорлигини 70 центнердан ошириб, рекорд қўйган колхознинг аввалги шуҳрати йўқола бошлади. Айниқса шоли ҳосилдорлиги пасайиб кетди.

Бунинг сабабини билиш учун колхознинг ички шароити, ўзига хос хусусиятлари билан батафсил танишиш талаб этилади Хўжалик Амударё бўйларида жойлашган. Илгари фақат шоли етиштирарди. Колхоз шоликор хўжалик сифатида довруғ қозонган, экономикаси равнақ топган хўжалик эди. Кейинчалик қўшни пахтакор колхозлардан аввал бири унга қўшилди ва пахта ҳам етиштирила бошлади. Орадан кўп вақт ўтмай колхозимизга яна икки хўжалик — Охунбобоев номли ва «Большевик» колхозлари ҳам қўшилди. Натижада хўжалик шу даражада йириклашиб кетдики, уни бошқариш жуда мураккаблашди. Территориясининг бир томони Амударёга туташ бўлса, иккинчи томони район марказига улашган.

Йирик хўжаликнинг пахта ва шоли етиштириш соҳасидаги ишларига кундалик раҳбарлик қилишда, агротехника тадбирлари сифати, меҳнат интизоми устидан назорат олиб боришда, хўжаликни бошқаришда жиддий қийинчиликлар юз берди. Тўғри, правление ва партия комитети ишлаб чиқаришга раҳбарликни такомиллаштиришга қаратилган муайян ишларни қилдилар. Лекин хўжаликни бошқаришдаги қийинчиликларни тўла бартараф этиб бўлмади.

Ҳозирги вақтда колхоз икки шартли зонага — пахта ва шоли зонасига бўлинган. Оқкум коллектори уларни бир-биридан ажратиб туради. Илгариги Охунбобоев номли ва «Большевик» колхозлари территориясини шартли равишда «пахта зонаси» деб аташ мумкин.

Шундай савол туғилади: бу икки хўжаликни бизнинг колхоздан ажратиб, мустақил пахтакор колхоз ташкил этиш яхши эмасми? Уларни шоликор хўжаликка қўшиб юбориш учун асос бўлмаганидек, ҳозир бирга қолдиришнинг зарурати йўқ. Бизнингча, бу йириклаштириш ўша даврда шошма-шошарлик билан амалга оширилган, имкониятлар ҳисобга олинмаган эди. Ҳозир ана шу хатони тузатиш вақти келди, деб ўйлаймиз.

Эндиликда хўжаликларни ихтисослаштириш, уларни илмий асосда, экономикани, фойда-зарарни чуқур таҳлил қилган ҳолда оқилона бошқариш, ишлаб чиқариш манфаатини кўзлаб иш кўриш вақти келди. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган энг тўғри хулоса ҳам шундан иборат. Бу, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директиваларидаги «Амударё этакларида йирик шоличилик базаси вужудга келтирилсин» ва «Ер, капитал маблағлар, техника ҳамда меҳнат ресурсларидан айникса самарали фойдаланиш манфаатларини кўзлаб, колхоз ва совхозларни ихтисослаштириш амалга оширилсин...» деган кўрсатмага мос бўлади. Шундай қилинса пахтачиликка ҳеч қандай зарар етмаган ҳолда колхознинг шоли етиштиришдаги илгариги шуҳратини қайта тиклаш, шоли етиштиришнинг агротехникасини такомиллаштириш, минерал ўғитлар ва гербицидлардан, механизация воситаларидан самаралироқ фойдаланиш мумкин бўлур эди.

Хўжаликни бошқаришни яхшилаш, ишлаб чиқаришга раҳбарликни такомиллаштиришга қаратилган мулоҳазаларимиз шулардан иборат.

Нам ХИН-ДЮН,

Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси.

ҲАМИША ҒОЛИБ АРМИЯ

Муносиб ворислар

ВЛКСМ Марказий Комитетининг VIII пленуми «Белоруссия ССР ва Ивановск области комсомол ташкилотларининг ёшларни совет халқининг революцион традициялари руҳида тарбиялаш соҳасида олиб бораётган иши тўғрисида»ги қарорида ёшларни халқимизнинг жанговар анъаналари руҳида тарбиялашни янада яхшилаш тадбирларини белгилади. Шу пленумдан сўнг республикамизда армия ёшидаги ва ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ҳамда Совет Қуролли Кучларида хизмат қилишга тайёрлаш ишлари янада яхшиланди.

Партия, комсомол, ДОСААФ ташкилотлари, ҳарбий комиссариатлар, спорт жамиятлари бу борада катта иш олиб бормоқда. Улар ташаббуси билан ёшларнинг «Чақирилувчилар куни», уруш ветеранлари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлари, ёшларнинг слётлари, турли спорт мусобақалари ўтказилмоқда. Ҳарбий хизматга чақирилган ёшларни тантанали равишда кузатиш маросимларини ўтказиш ажойиб анъанага айланди.

Мактаб ўқувчиларини ҳам ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш мақсадида муҳим иш олиб борилмоқда. Кўпгина мактабларда запасдаги офицерлардан ўқувчиларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш бўйича штатсиз директор ўринбосарлари тайинланган. Шунингдек, «Армиянинг ёш дўстлари», «Ёш моряклар», «Ёш космонавтлар» отрядлари ҳамда отиш, авиамодел, радио ва бошқа тўгараклар ташкил этилган.

Қатор мактабларда ҳарбий шуҳрат бурчаги ва хоналари мавжуд.

Самарқанд шаҳридаги 34-ўрта мактаб, Урганч шаҳридаги Гагарин номли мактаб, Иштихон районидаги 45-мактаб, Тошкент шаҳридаги Совет Иттифоқи Қаҳрамони Д. Ф. Гречушкин номли 125-мактабларда ўқувчиларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш мақсадида олиб борилаётган намунали ишларни алоҳида қайд қилиб ўтмоқ лозим.

125-мактабнинг 7-«а» синфининг илғор отряди А. Матросов номи билан аталади. Отряд аъзолари А. Матросовнинг таржимаи ҳолини, унинг улуғ Ватанимизни ҳимоя қилишдаги жанговар қаҳрамонлигини яхши ўрганиб, қаҳрамон ҳақидаги материаллар асосида ёш ватанпарварнинг қисқа, лекин ёрқин ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилувчи альбом тайёрладилар.

Мазкур мактабнинг дружиналаридан бири эса Совет Иттифоқи Қаҳрамони Д. Ф. Гречушкин номини олган. Д. Ф. Гречушкин ким? Дружина советида қаҳрамоннинг қариндош-уруғлари, унинг дўстлари ҳамда унга тарбия берган ўқитувчиларини топишга қарор қилдилар. Узоқ қидирувлардан сўнг ўқувчилар ўз қаҳрамонлари акасингилларининг адресини топдилар. Пионерлар улар орқали қаҳрамоннинг ҳаёти ҳақида кўпгина қизиқарли маълумотларни билдилар. Кейинчалик Д. Ф. Гречушкин билан фронтда бирга жанг қилган энг яқин дўсти А. И. Копитовни топдилар. Шундай қилиб, дружина аъзолари кучи билан мактабнинг жанговар шуҳрат хонасида Д. Ф. Гречушкиннинг жанговар ҳаёти ва фаолиятига бағишланган стенд ташкил этилди.

Шуни айтиб ўтиш керакки, ҳарбий қисмлар пионер отрядларига оталиқ ёрдами кўрсатмоқдалар. Айниқса, Термиз гарнизони қисмида оталиқ иши яхши йўлга қўйилган. Термиз районидаги Карл Маркс номли мактабда жангчилар «Армия ёшидаги аълочи ўқувчилар», «Совет Армияси ҳақида» деган стендлар ташкил этишди. Пионер отрядларига шу қисмнинг жангчилари пионер вожатий қилиб тайинланган. Шу райондаги В. И. Ленин, М. Горький номли мактабларда жангчилар билан биргаликда тантанали линейкалар ўтказилмоқда, бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг концертлари қўйилмоқда. Шунингдек, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари қуролли кучларимиз тарихи ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Чегарачи Карпов номидаги мактабда ҳам Карпов бурчаги яхши жиҳозланган. Бу ерда «Чегарачининг ёш дўсти» тўгараги ишлаб турибди.

Шўрчи район комсомол ташкилоти ҳам район ёшларини ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқда. Яқинда район маданият уйида уч авлод кечаси ўтказилди. Унда Термиз горнизони жангчилари иштирок этдилар.

Тошкент, Самарқанд, Фарғона шаҳарларида ёшларни ҳарбий ҳаёт билан таништириш иши намунали ташкил этилган. Ёшларнинг ҳарбий қисмларга экскурсиялари тез-тез уюштирилиб турибди. Шунингдек, ДОСААФ ташкилотлари ўқув марказларида армия ёшидагиларга турли техника мутахассисликлари бўйича маълумот бермоқдалар. Бу иш, айниқса Андижон ва Тошкент областларида яхши йўлга қўйилган.

Хоразм областида бўлажак жангчиларнинг радио-телеуниверситети ишлаб турибди. Областнинг барча колхоз, совхозларида, шаҳар ва район марказларида «Чақирилувчилар куни»ни ўтказиш анъанага айланиб қолди. Бу армия ва халқимиз бирлигини ифодаловчи ёрқин далилдир.

Республикамизда ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор берилаётганлиги ўз самарасини бермоқда. Армия ва флотда хизмат қилаётган ўзбекистонлик ёшлар ўзларининг меҳнатсеварликлари, интизомлиликлари, ҳарбий техника ва қуролни аъло билишлари билан сафдошларига намуна бўлмоқдалар.

И. КУРҒУЗОВ,
полковник, Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссариати сиёсий бўлимининг бошлиғи.

Совет Армияси сафида хизмат қилиш ҳар бир совет гражданининг шарафли бурчидир. Суратда: ўз бурчини аъло даражада адо этаётган комсомол аъзоси солдат Абдунаби Ҳасанов.

А. Асанов фотоси.

СОЛДАТ ДАФТАРИДАН

* * *

Файласуф адашса ўзгармас
олам
Ва фақат ўзгарар олам талқини.
Шоир эҳтироссиз тебратса
қалам,
Шеърда кўринмайди юрак
ёлқини.
Шоирга танқид гар ҳаддидан
ошса
Олим хатосини тузатар олим.
Олмос тиғ ушлаган жарроҳ
адашса
Уни ким тузатар, тузатади
ким?!

* * *

Кўз ёшининг шодлиги ҳам бор
Роҳат топдим доим заҳматдан.
Мен ўлимдан қўрқмадим зинҳор.
Лекин қўрқдим қуруқ
туҳматдан.
Ҳар нарсанинг ниҳояси бор;
Жон ҳам кетар бир кун
қўлимдан.
Мен қазодан қўрқмадим
зинҳор,
Лекин қўрқдим бевақт ўлимдан.

Шароф УБАЙДУЛЛАЕВ.

ТИНЧЛИГИНГ УЧУН

Шу азиз ҳаётни қадрлаш учун
Тинчликка ҳиссангни қўш
деганинг кез,
Армия сафига жўнадим, лекин
Уч йиллик хизматим ўтиб кетди
тез.
Уч қиш-у, уч баҳор қўлда
автомат,
Кечалар ухламай сергак ва
бедор,
Кўзимнинг нурисан дедиму,
фақат
Тинчлигинг сақладим постимда
ҳушёр.
Аммо хизматимдан тўлмас ҳеч
кўнгил,
Буюр яна Ватан, мен сенга
ўғлон.
Тинчлигинг сақлашга уч йилку,
уч йил,
Умрим сўнгигача тайёрман,
ишон!

Файзулла СИРОЖИДДИНОВ,
матрос.

ЯЛОВБАРДОР

Оталар жасорати—фарзандлар мероси

Мен, бу софдил, олов қалб коммунист ҳақида лавҳа ёзиш мақсадида унинг қирқ беш йил халқимиз манфаатини кўзлаб қилган фидокорона меҳнатига жонли гувоҳ бўлган ҳужжатларни кўздан кечирар эканман, бир қоғоз эътиборимни ўзига тортди.

Бу ҳужжат республика Тери-таносил илмий тадқиқот институти дирекцияси, партия ташкилоти ва маҳаллий комитети томонидан берилган характеристика эди.

«Институтнинг бўлим раҳбари, медицина фанлари кандидати, республикада хизмат кўрсатган врач, КПСС аъзоси Мирза Усмонович Мирсоатовга.

Ўртоқ М. У. Мирсоатов 1902 йилда камбағал новвой оиласида туғилган. 1920 йилдан КПСС аъзоси. 1923 йилда ўзбеклардан биринчи бўлиб, Москва Давлат университетининг медицина факультетини тамомлаган. 1928—1931 йиллар давомида аспирантурада таълим олган.

...1936—1938 йилларда Москвадаги 2-медицина институтининг урология клиникасида ишлаб туриб, шу ерда кандидатлик диссертациясини ёқлади. 1938 йилнинг 25 ноябридан 1940 йилнинг 4 июнигача Тошкент медицина институтида директор ҳамда институт урология клиникасида ассистентлик вазифасини бажарди...».

Сўнгра Мирза аканинг Улуғ Ватан уруши бошланиши билан кўнгилли бўлиб жангга кетганлиги, беш йил хизмат қилганлиги айтилади. Медицина хизмати майори жанговар хизматлари учун «II даражали Ватан уруши ордени», «Қизил Юлдуз» ордени ва медаллар билан тақдирланган.

Тажрибали врач-олим кўп йиллардан буён республика тери-таносил илмий тадқиқот институтида бўлим бошлиғи вазифасида ишлаб келмоқда.

Кўплаб илмий тадқиқот ишларининг автори бўлган М. Мирсоатов урология фанини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқда. У кўп йиллардан буён институт маҳаллий комитетининг раиси ҳамда партия ташкилоти бюро аъзоси сифатида топшириқларни ўз вақтида бажариб келмоқда. Ҳукуматимиз унинг хизматларини тақдирлаб, Меҳнат Қизил Байроқ ордени, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаган.

Қирқ олти йилдан буён улуғ Коммунистик партиянинг аъзоси сифатида халқ соғлиғи йўлида ишлаб келаётган бу кишининг сиймосида миллионларча совет кишилари босиб ўтган машаққатли ва шонли йўлни кўрамиз.

1917 йил... Тошкентнинг эски шаҳар бозорида оқ мағиз, тўлачадан келган, паст бўйли, бўз яктак кийган яланг оёқ бир бола бўйни эгилгудай бўлиб, бир сават нонни бозорга кўтариб борарди. У анчагина мижоз орттирган, ширин суханлиги, чаққонлиги туфайли нони ҳеч касод бўлиб қолмасди. Камбағал новвой Усмон ака жўжабирдай жонни эртадан кечгача олов ичидан чиқмай, меҳнат қилиб боқарди. Ўртанча ўғли Мирза унинг жонига аро кириб қолган эди.

* * *

Улуғ Октябрь революциясининг алангали тўлқинлари узоқ Туркистонга ҳам етиб келди. Бахт, саодат ва ҳурриятни асрлар бўйи орзу қилиб келган мазлум халқ зулмат, кулфат, жабр ва жафолардан халос бўлиб, Совет ҳукуматининг шарофати билан янги, ёруғ дунёга чиққани билан мамнун бўлди. Янги дунёнинг келишидан ғазабга келган бойлар, уламолар, боёнлар, амалдорлар эса чет эл интервентларининг қўллаб-қўлтиқлаши билан ёш Совет ҳокимиятини бўғиб ташламоқчи бўлдилар. Озод бўлган халқ ҳокимиятни, Октябрь революцияси ғалабаларини ҳимоя қилиш учун Ватан душманларига қарши Қизил Армия сафларида туриб курашга отланди.

Тошкентда контрреволюцион исён кўтарилган кунларда новвой бола энди нонини эмас, оломон ичида революцияни мақтаб, гапириб юрди. 1920 йилда Коммунистик партия сафига кирди. Қўлига қурол олиб, қизил гвардиячилар сафида Фарғонада бош кўтарган босмачиларга қарши курашга кетди.

Жанг кунларининг бирида ёш гвардиячи Мирза Мирсоатов душман ўқидан оғир ярадор бўлди. У касалхонада ётар экан, умрида биринчи мартаба устига оқ халат кийиб, касаллар бошида парвона бўлиб юрган врачларни кўриб «Агар тузалиб кетсам, албатта докторликка ўқийман» деб орзу қилди.

Совет тузуми унинг орзуларини рўёбга чиқарди. У етук врач бўлиб етишди. 1935 йилнинг охирларида Самарқандга Чехословакия халқининг асл фарзанди Совет Иттифоқининг энг яқин дўсти, ажойиб журналист ва ёзувчи Юлиус Фучик келди. У республика ҳаёти билан танишар экан, биринчи ўзбек врачи — новвой бола тарихини эшитиб қолди. Таниқли ёзувчи дарҳол касалхонага бориб, беморларга ғамхўрлик қилиб юрган оқ халатли Мирза Усмоновични кўрди. Фучик у билан узоқ суҳбатлашди. Чехословакияда чиқадиган «Руде право» газетасининг 1936 йил 26 март сонида Фучикнинг Мирза Усмонович Мирсоатов тарихига бағишланган очерки босилиб чиқди.

Улуғ Ватан урушининг ўтли кунларида Қизил Байроқ ва Қизил юлдуз орденли 9-Краснодар дивизиясининг медицина санитария батальонида хирурглик вазифасини адо этган Мирсоатов толмас курашчи сифатида ўзини кўрсатди.

Коммунист хирург-медицина хизмати майори Мирза Усмонович жангларда ярадор бўлиб қолган жангчиларнинг ҳаётини сақлаб қолиш, уларнинг дардига даво топиш учун кеча-кундуз операция столи ёнидан нари кетмасди.

Мирсоатов хизмат қилган дивизия фашист босқинчиларга қарши Кавказ остоналарида бошлаган жангни Чехословакиянинг пойтахти — Прагада тамомлади.

Мирза Усмонович урушдан сўнг эл-юртига қайтган кундан бошлаб халқ соғлиғини сақлаш ишига бел боғлаб киришиб кетди. Тошкент Медицина институтининг урология бўлимида бош ассистент бўлиб ишлади. У 1951 йилдан ҳозиргача республика Тери-таносил касалликлари илмий-текшириш институтида старший илмий ходим ва урология бўлими бошлиғи бўлиб хизмат қилиб келмоқда.

Доимо тетик, хушчақчақ, меҳрибон, коммунист Мирза Усмонович Мирсоатовга саломатлик ва ижодий ишларига муваффақият тилаймиз.

Адҳам РАҲМАТ.

Куролли кучларимиз нақадар қудратли қуроллар билан таъминланган бўлмасин, жангларнинг муваффақиятини одамлар ҳал қиладилар. Шунинг учун ҳам совет жангчиларининг маънавий-сиёсий жиҳатдан юксак даражада бўлишларига алоҳида аҳамият берилмоқда. Суратда: сиёсий ва жанговар тайёргарлик аълочиси Ю. Лисоченко.

В. Дубровченко фотоси.

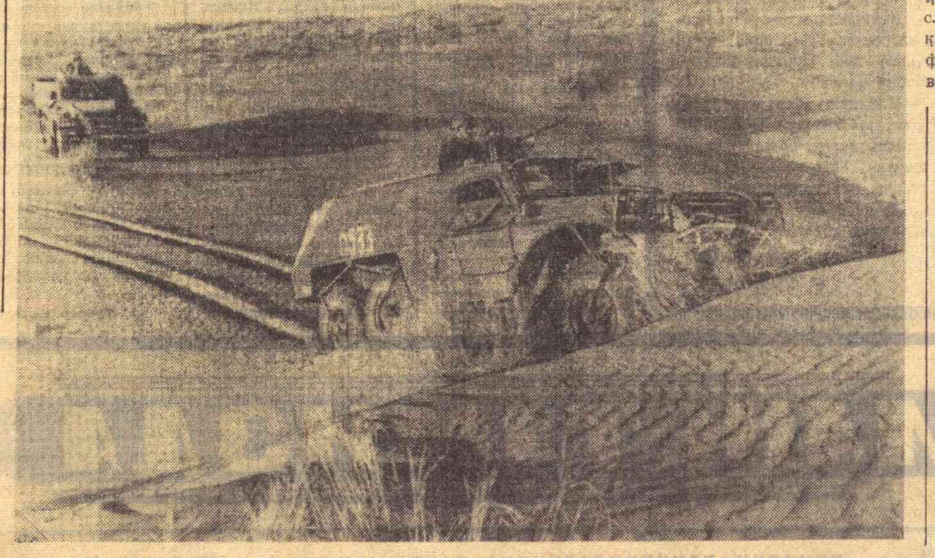

Иродали, ҳамиша бардам совет жангчилари ўз постларида сергак турибдилар. Улар ўзларига ишониб топширилган ҳарбий техникани моҳирлик билан ўрганмоқдалар. Суратда: лейтенант Ш. Қаюмов бошлиқ взвод машғулотлар ўтказмоқда.

А. Асанов фотоси.

ҲАМ СОЛДАТ, ҲАМ ҲАВАСКОР

Анвар Рустамов ёшлигидан санъатни жуда севар ва унга қизиқар эди. Радио ва телевизорда берилган куй ва ашулаларни завқ билан тингларди. У ўрта мактабда ўқир экан, бу ерда ташкил қилинган ҳаваскорлар тўгарагига қатнашиб, рубоб чалишни ўргана бошлади. Санъатга бўлган ҳаваси уни билим даргоҳига етаклади. 1958 йили Тошкентдаги маданий-оқартув техникумига кириб, 1961 йили ўқишни муваффақиятли тамомлади. Анвар шу йилнинг ўзидаёқ Тошкент Давлат консерваториясининг халқ чолғу асбоблари (рубоб) факультетига кирди. Консерваторияда ўқир экан, дарсларни ўз вақтида ўзлаштириб, янги-янги куйлар чалишни ўргана бошлади. Лекин консерваториянинг 3-курс студенти Анвар Рустамов ўз Ватани олдида турган шарафли бурчини бажариш учун, Совет Армияси сафига чақирилади. Кечаги студент, бугун солдат. Ёш жангчи А. Рустамов ҳарбий машғулотларни ўрганар, устав ва дарсликларни ўқир, бўш вақтида рубобда куйлар машқ қиларди. Анвар ижро этаётган куй ва ашулалар жангчиларни ўзига жалб эта бошлади. Санъатга қизиқишини билган қисм командири уни қисм штатсиз ансамблига қабул қилди.

Ҳозир у ансамбль ғижжакчиси. У қўшиқлар ҳам айтади. У ижро этган ўзбекча «Ерга тегмасин», тожикча «Мен бир қизни учратдим» кинофильмидаги «Пойафзалчи қўшиғи», «Чойхоначи қўшиғи», озарбайжонча «Гал-гал» ашулалари жангчиларга манзур бўлмоқда.

Комсомол аъзоси Анвар Рустамов санъатдагина эмас, сиёсий-жанговар машғулотларда ҳам актив қатнашади. У икки марта «Совет Армияси аълочиси» значоги олди, ҳамда ефрейтор даражасига кўтарилди. Унинг хизмат карточкасида командирлар томонидан берилган жуда кўп ташаккурномалар бор. Биз ҳам солдат, ҳам ҳаваскор Анвар Рустамовга катта муваффақиятлар тилаймиз.

А. АБДУКАРИМОВ,
сержант.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ОРДЕН МУБОРАК, АЗИЗ ОНАЛАР!

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ЯШОВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА*)

Ўн бола туғиб тарбиялаб ўстирган қуйидаги оналарга **«Қаҳрамон она»** фахрий унвони берилсин, **«Қаҳрамон она»** орденлари ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилсин:

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ

36. **Ғиёсова** Зиёда — Косон районидаги «Косон» совхози посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
37. **Давидова** Зумбират — Қарши районидаги «Москва» колхозининг аъзоси.
38. **Жамолова** Ёқут — Қарши шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
39. **Жумаева** Гулсум — Косон районидаги «Қорақум» совхозининг ишчиси.
40. **Жумаева** Ойбаланд — Қамаши районидаги Лангар қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
41. **Камонова** Қизларсора — Ғузор районидаги «Қоракўл» совхози посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
42. **Қурбонова** Қизларман — Ғузор районидаги Крупская номли колхозининг аъзоси.
43. **Носирова** Ойдин — Қарши районидаги Губдин қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
44. **Содиқова** Руқия — Шаҳрисабз районидаги Тўдамайдон қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
45. **Сатторова** Миккам — Косон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг аъзоси.
46. **Чўлиева** Момохол — Қарши районидаги Мўғлон қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
47. **Эшмонова** Мактаб — Ғузор районидаги Киров номли мактаб ўқитувчиси.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ

48. **Тошпўлатова** Магри — Каттақўрғон районидаги «Чимбойобод» колхозининг аъзоси.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ

49. **Алиқулова** Бибижамол — Денов райони, рўзғор ишидаги аёл.
50. **Аҳмедова** Моне — Термиз районидаги «Таллимарон» совхози посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
51. **Жўраева** Холқиз — Шеробод районидаги Гегирдак қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
52. **Дурдиқурбонова** Ойша — Денов районидаги «Ҳазорбоғ» совхози посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
53. **Қулмирзаева** Ойша — Шеробод районидаги Шеробод қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
54. **Номозова** Балхи — Термиз районидаги Калинин номли колхозининг аъзоси.
55. **Пиримқулова** Хурсанд — Термиз шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
56. **Равшанова** Анор — Бойсун районидаги «Бойсун» совхозининг ишчиси.
57. **Расулова** Сафартош — Денов районидаги Анбарсой қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
58. **Тошова** Макит — Денов районидаги Денов қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
59. **Турсунова** Давлат — Денов районидаги Денов қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
60. **Ҳайиталиева** Жамол — Жарқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг аъзоси.
61. **Ҳамроқулова** Қора — Бойсун районидаги «Бойсун совхози посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
62. **Хўжаева** Адашбиби — Денов районидаги Юрчи қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ

63. **Абдураҳимова** Зайнаб — Зомин районидаги Оқтош қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
64. **Байсентова** Қулажар — Фориш районидаги «Қизилқум» совхози посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
65. **Норжигитова** Баҳри — Боёвут районидаги Мичурин номли совхоз посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
66. **Раббимова** Завра — Фориш районидаги Киров номли совхоз посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
67. **Сойдиқова** Кидан — Фориш районидаги Киров номли совхоз посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
68. **Утетилеуова** Қиштай — Жетисой райони, рўзғор ишидаги аёл.
69. **Юсупова** Маҳбуба — Гулистон районидаги Красноармейское қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

70. **Абдувалиева** Санобар — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
71. **Одилова** Ҳакима — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
72. **Қодирова** Санобар Акрамовна — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
73. **Қосимова** Надежда Гавриловна — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
74. **Рихсиева** Ҳамида — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
75. **Ҳожимуродова** Бўстон — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
76. **Шокирова** Меҳри — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
77. **Йўлдошева** Инобат, — Тошкент шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ

78. **Жўраева** Ҳавохон — Киров районидаги Яккатут қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
79. **Мамажонова** Ҳикмат — Охунбобоев районидаги Горчаково станцияси посёлкаси, рўзғор ишидаги аёл.
80. **Эрбердиева** Ҳадича — Марғилон шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

81. **Алимова** Норжон — Шовот районидаги «Ленинизм» колхозининг аъзоси.
82. **Бобожонова** Анбаржон — Хива районидаги Гулли қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
83. **Болтаева** Норжон — Хива районидаги Қўшкўпир қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
84. **Дўсоқова** Ҳалима — Гурлан районидаги Куйбишев номли колхозининг аъзоси.
85. **Исмоилова** Ўғилжон — Хива шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
86. **Каримова** Ойгул — Янгиариқ районидаги Янгиобод қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.
87. **Нуржонова** Ойдин — Шовот районидаги «Ленинизм» колхозининг аъзоси.
88. **Рўзматова** Нуржон — Ҳазорасп районидаги «Партия XXI съезди» колхозининг аъзоси.
89. **Сайлхонова** Қурвон — Ҳазорасп районидаги Сандиқли қишлоғи, рўзғор ишидаги аёл.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

90. **Алламбергенова** Бибижер — Қўнғирот шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
91. **Омонжонова** Ойша — Хўжайли районидаги «Партия XVII съезди» колхозининг аъзоси.
92. **Даримбетова** Шарипа — Тахтакўпир районидаги Тахтакўпир овули, рўзғор ишидаги аёл.
93. **Жумекова** Шарипа — Тўрткўл районидаги «Намуна» колхозининг аъзоси.
94. **Дурдибоева** Богжон — Хўжайли районидаги «Амударё» совхозининг ишчиси.
95. **Қалмуротова** Норжон — Хўжайли райони, рўзғор ишидаги аёл.
96. **Қоражонова** Пардагул — Кегайли районидаги Жданов номли совхозининг ишчиси.
97. **Матмуротова** Париза — Амударё районидаги «Коммунизм» колхозининг аъзоси.
98. **Нурумова** Олтин — Тўрткўл районидаги «Намуна» колхозининг аъзоси.
99. **Салоева** Гавар — Тўрткўл районидаги Сарабий овули, рўзғор ишидаги аёл.
100. **Сариева** Рейима — Беруний шаҳри, рўзғор ишидаги аёл.
101. **Сейитжонова** Серегул — Тахтакўпир районидаги Тахтакўпир овули, рўзғор ишидаги аёл.
102. **Худойбергенова** Шерипа — Тўрткўл районидаги Оржоникидзе номли колхозининг аъзоси.
103. **Ёқубова** Бика — Тўрткўл районидаги Навоий номли колхозининг аъзоси.

**СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.**

**СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль, 1966 йил 18 февраль.

*) Боши «Совет Ўзбекистони»нинг 22 февраль сонида.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ АДАБИЁТ ВА САНЪАТ СОҲАСИДА ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДАН

(Боши биринчи бетда)

РСФСР Рассомлар союзи, Украина Рассомлар союиз, Грузия Рассомлар союзи, Озарбайжон Рассомлар союзи, Литва Рассомлар союзи, Молдавия Рассомлар союзи, Латвия Рассомлар союзи, Тожикистон Рассомлар союзи, Арманистон Рассомлар союзи, Эстония Рассомлар союзи, РСФСР Рассомлар союзининг Ленинград бўлими, Рус давлат музейи, «Искусство» журнали редколлегияси, «Творчество» журнали редколлегияси, Москвадаги В. И. Суриков номли институт, Москва рассомлик—саноат билим юрти тақдим этган.

4. **Ю. И. Микенас.** «ТИНЧЛИК УЧУН» («ИЛК ҚАЛДИРҒОЧЛАР», «ТИНЧЛИК», «ПИАНИНОЧИ ҚИЗ БОЛА») номли ҳайкалтарошлик асарлари серияси.

СССР Рассомлар союзи, Литва Рассомлар союзи, «Творчество» журнали редколлегияси тақдим этган.

5. **Е. Е. Моисеенко.** «ЕР», «БОЛАЛИКДАН», «ЎРТОҚЛАР», «ЕСЕНИН БОБОСИ БИЛАН» номли 1963—1964 йилларда ишланган суратлар.

СССР Рассомлар союзи, РСФСР Рассомлар союзининг Ленинград бўлими тақдим этган.

6. **А. А. Пластов.** «КОЛХОЗ ҚИШЛОҒИНИНГ КИШИЛАРИ» («ЧАШМА», «ВИТЯ—ЧЎЛИҚ», «БАҲОР», «ВЕЛОСИПЕДЛИ ҚИЗ», «КАРТОШКА ЙИҒИШ», «ТРАКТОРЧИЛАРНИНГ КЕЧКИ ХЎРАГИ», «ҚИШЛОҚДА МАРТ ОЙИ», «ОНА») номли суратлар серияси.

СССР Рассомлар союзи, СССР Бадиий академияси тақдим этган.

7. **В. А. Серов.** «ЛЕНИН ВА ОКТЯБРЬ» номли суратлар серияси (В. И. ЛЕНИННИНГ ПОРТРЕТЛАРИ, «ҚИШЛИК САРОЙ ОЛИНДИ», «СОВЕТЛАРНИНГ ИККИНЧИ СЪЕЗДИДА В. И. ЛЕНИН НУТҚ СЎЗЛАЁТГАН ПАЙТ», «СМОЛЬНИЙДА», «СИГНАЛ БЕРИЛИШИНИ КУТМОҚДАЛАР!», «ШТУРМ ОЛДИДАН», «ЕР ТЎҒРИСИДАГИ ДЕКРЕТ», «СУЛҲ ТЎҒРИСИДАГИ ДЕКРЕТ», «ҚИШЛОҚДАН КЕЛГАН ХАБАРЛАР», «ЛЕНИН БИЛАН БИРГА», «ГОРКИ. 1924 ЙИЛ 23 ЯНВАРЬ» номли суратлар.

СССР Бадиий академияси, РСФСР Рассомлар союзи, КПСС Ульяновск область комитети ва область ижроия комитети, Денгиз ва дарё флоти ишчилари касаба союзи Марказий комитети, В. И. Суриков номли Москва рассомлик институти тақдим этган.

8. **Е. М. Сидоркин.** «ҚОЗОҚ ХАЛҚ ЎЙИНЛАРИ», «САКЕН САЙФУЛЛИН КИТОБИНИ ЎҚИГАНДА» автолитографиялари серияси.

СССР Рассомлар союзи, Қозоғистон ССР Маданият министрлиги тақдим этган.

ТЕАТР САНЪАТИ СОҲАСИДА

1. **Л. В. Варпаховский** — режиссёр, **М. Ф. Шатров** — драматург, М. Горький номли Москва ССР Иттифоқи Бадиий академик театрида қўйилган «ОЛТИНЧИ ИЮЛЬ» спектакли.

Маданият ходимлари касаба союзининг Марказий комитети, РСФСР Ёзувчилар союзининг Москва бўлими, Москва шаҳар шаҳарлараро марказий телефон станцияси, «Красний пролетарий» заводи тақдим этган.

2. **А. Мамбетов** — режиссёр, **А. И. Ненашев** — рассом, **С. Майқонова, Ф. Шарипова, Б. Римова** — ролларнинг ижрочилари М. Авезов номли Қозоқ академик драма театрида қўйилган «МОМО ЕР» спектакли.

Қозоғистон ССР Маданият министрлиги, Қозоғистон Театр жамияти тақдим этган.

3. **А. Д. Меликов** — композитор, **Ю. Н. Григорович** — балетмейстер, **С. Б. Вирсаладзе** — рассом. ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрида қўйилган «СЕВГИ АФСОНАСИ» спектакли.

Озарбайжон ССР Маданият министрлиги, Озарбайжон Композиторлар союзи, Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг комсомол ташкилоти, С. М. Киров номли Озарбайжон Давлат университетининг комсомол ташкилоти тақдим этган.

4. **И. А. Моисеев.** СССР Халқ рақс ансамблининг 1965 йилги КОНЦЕРТ ПРОГРАММАСИ.

РСФСР Маданият министрлиги, Москва Давлат филармонияси тақдим этган.

5. **А. И. Райкин.** 1963 — 1965 йиллардаги концерт программалари.

СССР Маданият министрлигининг Санъат тарихи институти, Москвадаги «Борец», «Станколит», «Спецстанок» заводлари тақдим этган.

6. **В. И. Честноков.** А. С. Пушкин номли Ленинград академик драма театрида қўйилган «ЖАЛА ОРАСИДА» спектаклида В. И. Ленин ролининг ижроси.

РСФСР Маданият министрлиги, Ленинград шаҳар ижроия комитетининг маданият бошқармаси, Бутунроссия театр жамиятининг Ленинград бўлими, А. С. Пушкин номли Ленинград академик драма театри, «Театральная жизнь» журнали редколлегияси тақдим этган.

КИНЕМАТОГРАФИЯ СОҲАСИДА

1. **М. А. Ульянов.** «Мосфильм» киностудияси ишлаб чиқарган «РАИС» бадиий фильмида Егор Трубников ролининг ижроси.

СССР Кинематографчилар союзи, «Мосфильм» киностудияси, Бутуниттифоқ сиртқи машнасозлик институтининг Муром умумий техника факультети, Москвадаги «Динамо», «Станколит» заводлари, Редкин тажриба заводи тақдим этган.

2. **Р. Д. Чхеидзе** — режиссёр, **С. А. Закариадзе** — Махарашвили ролининг ижрочиси. «Грузияфильм» киностудияси ишлаб чиқарган «СОЛДАТ ОТАСИ» бадиий фильми.

СССР Кинематографчилар союзи, Грузия ССР Кинематография Давлат комитети, Грузия Кинематографчилар союзи тақдим этган.

3. **К. Ё. Ёрматов** — режиссёр, **Ш. Б. Бурхонов** — Ялангтўш ролининг ижрочиси. «Ўзбекфильм» киностудияси ишлаб чиқарган «ОСИЁ УСТИДА БЎРОН» бадиий фильми.

Ўзбекистон ССР Кинематография Давлат комитети, Ўзбекистон Кинематографчилар союзи, Ўзбекистон КП Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти — КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг филиали, «Ўзбекфильм» киностудияси тақдим этган.

«Революция солдатлари» триптихи учун тақдим этилган И. А. Зариннинг номзодини муҳокама қилиш асарнинг асил нусхаси билан танишиш имконияти бўлмаганлиги учун қолдирилди (триптихнинг бир қисми чет элдаги виставкага юборилган эди). Б. А. Смирновнинг номзоди (Москва Бадиий академик театрида қўйилган «Олтинчи июль» спектаклидаги В. И. Ленин ролининг ижроси) бундан илгари Ленин мукофоти билан тақдирланган номзоднинг илтимосига кўра, муҳокамадан олиб қўйилди.

А. Барто билан В. Федоровнинг номзодлари комитет томонидан кўриб чиқилмади, чунки бу номзодларни кўрсатган ташкилотлар уларни кўп йиллар мобайнида яратилган асарларнинг мажмуи учун тақдим этган эдилар, ваҳолонки комитет фақат сўнгги йиллардаги конкрет асарларни кўриб чиқиш учун қабул қилади.

* * *

Ленин мукофотларини олишга тақдим этилган асарлар билан совет жамоатчилигини кенг равишда таништирмоқ учун, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Радиоэшиттириш ва телевидение комитети радио орқали ва телевизион марказлар орқали туркумли эшиттиришлар уюштиради, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Кинематография комитети эса тақдим этилган фильмларни мамлакат шаҳарларида намойиш қилдиради. Тақдим этилган ишлар, шунингдек тегишли театрларда, концерт залларида ва СССР Бадиий академиясининг виставкасида (Крапоткин кўчаси, 21-уй) кўрсатилади. С. В. Герасимовнинг «Рус эли» номли суратлар серияси рассом асарларининг шахсий виставкасида (Кузнецкий мост кўчаси, 11-уй) намойиш қилинмоқда.

Тақдим этилган ишлар Совет матбуоти органлари ва кенг жамоатчилик томонидан ўз вақтида актив муҳокама қилинса, бу билан 1966 йилги Ленин мукофотларини бериш вақтида комитетга катта ва қимматли ёрдам кўрсатилган бўлади. Ижодий ташкилотлар ва жамоат ташкилотлари, маданият муассасалари ва барча меҳнаткашлар Ленин мукофотларини олишга кўрсатилган номзодларни муҳокама қилишда қатнашиб, ўз фикрлари, таклифлари ва мулоҳазаларини матбуот саҳифаларида ёки комитетга юборадиган хатларида (комитетнинг адреси: Москва, И-51, Неглинная кўчаси, 15-уй) маълум қилсалар, комитет улардан миннатдор бўлади.

ФАНИМИЗ САРДОРЛАРИ

ҚЎЛИ ГУЛ ОЛИМ

Шинам, озода зал. Деворларга жаҳон тиббиёти йирик намояндаларининг расмлари қўйилган: юқорида Ибн Сино, Павлов... Кейин Ўрта Осиёдаги турли касалликларга қарши курашган машҳур рус олимларининг портретлари. Булар орасида қотмадан келган, ингичка мўйлабли, ёқимтой бир кишининг сурати бор. Остига «А. И. Крюков» деб ёзилган. Ҳа, бу ўша машҳур Александр Николаевич Крюков! Ўрта Осиёдаги ёш совет республикаларига бир томондан интервентлар кўз олайтирган, иккинчи томондан ҳар хил даҳшатли касалликлар ваҳима солган бир пайтда ўзининг бутун илмини, қобилиятини, ғайратини ана шу офатнинг олдини олишга қаратган олийжаноб рус кишиларининг бири мана шу Александр Николаевич бўлади. У фақат касалликларнинггина олдини олмай, улкан кишиларга хос сабр-тоқат билан маҳаллий аҳоли орасидан ажойиб мутахассислар ҳам тарбиялаб етиштирган. Ана шундай шогирдларининг бири ҳозир мана шу залда чет эллик студентлар билан суҳбат ўтказяпти. У—Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор Турсун Хўжаевич Нажмиддиновдир.

— Мана бу гап доимо қулоқларингда бўлсин,—дейди профессор, хорижий Шарқ мамлакатларидан келиб ўқиётган шогирдларига.—Ер юзидаги бутун гўзаллик тирикликда мужассамлашган! Қуёш ҳам асли тириклар учун нур сочади. У қанча қиздирмасин, мурдани иситолмайди. Демак, инсон учун энг зарур нарса—ҳаёт. Ҳаёт дегани — соғ яшаш, саломат яшаш дегани. Биз шифокорларнинг зиммамизда ана шундай буюк вазифа бор. Ҳар бир врач умрбод мана шу ғояга содиқ қолиши керак...

Сўнг профессор «Иссиқ иқлимли мамлакатларда безгак касаллиги» деган темани шарҳлашга ўтди...

Маълумки, Ўзбекистон илгари безгакнинг кони ҳисобланарди. Чунки иссиқ иқлимда безгак касаллигини юқтирадиган чивинлар тез урчиб, натижада бу касаллик ҳар доим эпидемия тусида тарқаларди.

— Безгакнинг микроби киши қонида бўлади,—дейди бу ҳақда профессор. — Безгак тарқатувчи чивин эса беморнинг қонини сўриб, кейин бошқаларга ҳам юқтиради. Илгари Ўзбекистоннинг кўпчилик районларидаги аҳолининг деярли ярми безгак билан оғриб турарди. Совет даврида бунинг олдини олиш чоралари кўрилди, натижада мана ҳозир безгак касаллиги халқимиз тарихида ўтмиш бўлиб қолди...

Ўзининг бутун кучини, истеъдодини, асосан безгак касаллигини йўқотишдек муҳим ишга қаратган Турсун Хўжаевич ёшлигиданоқ қунт ва чидам билан ўқиди, устозларидан ўрганди. У 1928 йили Ўрта Осиё Давлат университетининг медицина факультетини муваффақиятли тугатди. Кейин ТошМИнинг ички касалликлар клиникасида ординатор бўлиб ишлай бошлади. Бу клиникага у пайтда СССР Медицина фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси, хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор А. Н. Крюков раҳбарлик қиларди. Кейинчалик Турсун Хўжаевич ассистентликка ўтказилади, сўнг тропик касалликлар кафедрасида доцент бўлиб ишлади. 1936 йили фан кандидати, 1944 йили эса фан доктори деган илмий даражаларни ва профессорлик унвонини олади.

Чиндан ҳам, қолоқлик ва муҳтожликнинг натижаси бўлган турли хил касалликларни қисқа вақт ичида йўқотишда кўпгина совет мутахассислари қаторида Турсун Хўжаевичнинг ҳам хизматлари алоҳида мақтовга сазовордир. У республикамизнинг турли ерларида — Оҳангарон, Сирдарё, Бекобод, Қашқадарё, Сурхондарё, Бухоро, Фарғона ва бошқа жойларда ишлади, аҳоли соғ-саломатлиги учун кураш олиб борди.

Айниқса, безгак билан оғриб ўлим олдида ётган беморлар қонига маълум бигумаль дорисини юбориб, уларни сақлаб қолиш усулини топганлиги Турсун Хўжаевичнинг номини чет элларга ҳам танитиб юборди...

Биз олимнинг ҳаётий йўли ва фаолиятига қисқача назар ташлаб ўтдик. Лекин шуни айтиш керакки, ҳар қандай таржимаи ҳол ҳам кишидаги ҳамма қирраларни, унинг ҳамма хизматини, инсонийлигини, хуллас жонли одамни тўла-тўкис акс эттиролмайди. Мана, шу ернинг ўзидан бир мисол келтирайлик. Ахир, ҳозиргинанинг ўзида Турсун Хўжаевич жуда катта тарбиявий иш қилди-ку. Чет эллик шогирдларига фаннинг моҳиятини чуқурроқ тушунтирди, уларни яхшиликка, инсонийликка ўргатди. Ҳар бир муаллимнинг буюклиги шундаки, у ўз фани асосларини ўргатиши билан бирга, тингловчиларга ҳаёт илмини ҳам ўргата боради...

Дарсдан кейин Турсун Хўжаевичнинг кабинетига кирдик. Соддагина жиҳозланган хонада қандайдир музейлардаги жиддийлик ва донолик акс этиб турибди. Шкаф тўла дарсликлар, қўлланмалар, монографиялар... Уларнинг кўпларини Турсун Хўжаевичнинг ўзи яратган.

— Урушдан олдин шоиримиз Ғафур Ғуломнинг бир ўғли лейшманиоз касалига йўлиқиб қолган эди,—деди кутилмаганда Турсун Хўжаевич бошқа мавзуга ўтиб.—Бу жуда оғир касаллик: талоқ, жигар шишиб, қон камайиб кетади. Бутун чораларни ишга солиб, хайрият олиб қолдик. Кейин Ғафур Ғулом «лейшманиоз»га қофия қилиб, «ўғлимни эшматниёздан қутқаздингиз, раҳмат», деб ҳазиллашиб ҳам юрди. Биз бола фақирни ажал ёқасидан қайтариб келдигу, буни қарангки, лаънати урушда ҳалок бўлди бояқиш...

Демак, ҳар бир бемор даволовчи врач қалбида маълум даражада из ҳам қолдирар экан, икки ўртада қандайдир кўзга кўринмас меҳр иплари ҳам мавжуд бўларкан.

Бу фидокор олимимиз ҳақида яна жуда кўп илиқ гапларни айтиш мумкин. Масалан, унинг шу пайтгача 87 та катта-кичик илмий иш яратганини (ундан 7 таси монография), 14 йил ичида 16 та фан кандидати етиштириб чиқарганини, СССР Медицина фанлар академияси сессияларида бир неча бор муҳим илмий докладлар қилганини, илик безгаги устида олиб борган текширишлари кўпчилик жаҳон олимлари томонидан юқори баҳоланганини, бруцеллёз, кулихорадка, сариқ, тиф ва бошқа юқумли касалликлар ҳақида биринчилардан бўлиб зарур асарлар яратганини ва шунга ўхшаш жуда кўп ишларини мамнуният билан қайд этиш мумкин. У икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган. Фахрий ёрлиқ ва раҳматномалар олган.

Ажойиб олим билан хайрлашиб чиқар эканмиз, институт эшигида бир группа чет эллик студентларга дуч келдик. Улардан бири бизга қўл узатиб, ўзини:

— Муҳаммад Иброҳим Мустафо, Ямандан ман, — деб таништирди. Кейин сал тортиниб:

— Кечирасизлар. Эшитишимизча, сизлар газетадан экансизлар?—деб сўради. Маъқул жавобни олгач:

— Илтимос: биз чет эллик студентлар номидан Турсун Хўжаевичга газета орқали раҳмат айтсангиз. Меҳрибонлиги учун, оталарча ғамхўрлиги учун, устозлиги учун биз шогирдларидан раҳмат айтсангиз...

М. ЖАЛОЛОВ,
Ў. УСМОНОВ.

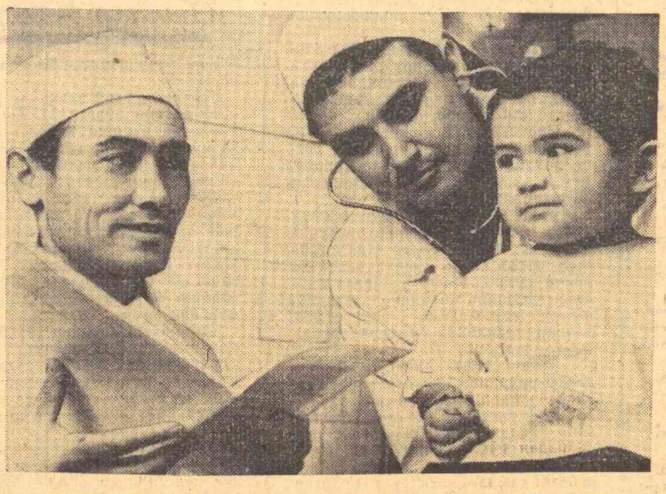

МЕҲРИБОН ШИФОКОРЛАР

Назима опанинг тўрт ойлик қизи Вазира бемор бўлди. Қизиғи шундаки, бола 3 кило-ю 100 грамм туғилди-ю, лекин ўсиш ўрнига нима учундир озиб кета бошлади. Октябрь районидаги 19-поликлиника врачлари бу оиладан хабар олиб турсалар ҳам, оиладагилар болани касалхонага ётқизишга қаршилик қилдилар. Бу нарсадан хабар топган бош врач Қулаҳмад Тошпўлатсвич Ризаев оилага ўзи келди, оила аъзолари билан суҳбатлашди ва чақалоқ 7-болалар касалхонасига ётқизилди.

Орадан бир ой ҳам ўтгани йўқ. Она-бола шифокорларнинг меҳрибонлиги билан касалхонада даволанмоқда. Чақалоқ 5 кило-ю 400 граммга етди.

7-касалхонага келиб дардига шифо топаётган кичкинтойлар жуда кўп. Яқинда бу касалхонага республикамизда болаларнинг шифоланишини кўздан кечиргани СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги болалар ва туғруқхоналар бошқармаси бошлиғи Л. К. Скорнякова келди. У 7-касалхонанинг ишлари билан танишиб, болаларнинг даволанишларидан мамнун бўлди. Коллективга министрлик номидан ташаккур айтди ва бош врач Қ. Р. Ризаевга СССР Соғлиқни сақлаш министрининг буйруғига биноан «Соғлиқни сақлаш аълочиси» значогини топширди.

Тошкентдаги бирлашган 7-болалар касалхонасида 100 ўрин ва унинг қошида 19, 20-поликлиника, 2 амбулатория бор. Бу шифохоналар районлаги 35 мингга яқин боланинг саломатлигини назорат қилади. Улар боғчалар, мактаблар, болалар уйлари билан ҳар куни хабарлашиб турадилар. Шифохоналарда Кошиф Қодиров, Мамлакат Темирова, Ғулом Юсупов, Вера Иванова, Фозил Султонов, Абдураззоқ Нуриддинов ўртоқлар каби врачлар, медицина ходимлари даволаш ишларида ҳаммага намуна кўрсатяптилар.

7-болалар шифохонаси неча-кундуз уйғоқ деса бўлади, чунки бу ерда врачлар, медицина ҳамширалари доимо навбатчилик қиладилар.

Меҳрибон шифокорлар ҳақида ҳар қанча ташаккур айтса арзийди.

Ҳ. ЮСУПОВ.

Суратда: (чапдан) врач К. С. Қодиров, бош врач Қ. Т. Ризаев билан даволанишга келган Алишер Хўжаевнинг саломатлигини кўздан кечирмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА

ЧЕТ ЭЛЛАРДА БАЁН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР

УЛАН-БАТОР, (ТАСС). Яқин беш йилликда СССР халқ хўжалиги олдида чинакам илҳомбахш истиқболлар очилмоқда, дейилади Улан-Батор радиосининг эшиттиришида. Шу йиллар ичида Совет Иттифоқи коммунизм сари яна девкор қадам ташлайди. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директиваларининг лойиҳаси тўғрисида КПСС Марказий Комитети навбатдаги пленумининг қарори билан танишар экансиз, бунга қаноат ҳосил қиласиз.

Ҳеч шубҳа йўқки, қаҳрамон совет халқи коммунистик қурилишнинг янги улуғвор вазифаларини ҳал этишнинг уддасидан чиқади, деб таъкидлайди Улан-Батор радиоси.

ЛАГОС, (ТАСС). Нигерия ҳукуматининг газетаси «Морнинг пост» КПСС Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисидаги ахборотни бугун «совет гражданларининг манфаатларини кўзловчи дадил план» деган сарлавҳа билан эълон қилди. Пленум томонидан маъқулланган беш йиллик план Директивалари лойиҳаси, деб ёзади газета, совет халқининг турмуш даражасини кескин суратда кўтаришни назарда тутади. Бу лойиҳа деб уқтиради «Морнинг пост» газетаси, капитализм билан иқтисодий мусобақада Совет Иттифоқи янги чўққиларни эгаллажагини кўрсатиб турибди. Газета янги беш йилликда СССРда енгил ва озиқ-овқат саноати маҳсулотлари ишлаб чиқаришни 40 процент кўпайтириш режалаштирилганлигини таъкидлайди.

ХЕЛЬСИНКИ, (ТАСС). СССР халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директиваларининг лойиҳаси Финляндияда ёппасига қизиқиш туғдирди. Ҳамма газеталар съезд Директиваларининг лойиҳаси тўғрисидаги ахборотнинг муфассал баёнини босиб чиқарди. Газеталар иқтисодий ривожланишнинг асосий кўрсаткичларига саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми бир ярим баравар кўпайишига алоҳида эътибор бермоқда.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ТОШКЕНТ ДЕКЛАРАЦИЯСИ МАЪҚУЛЛАНДИ

ДЕҲЛИ, (ТАСС). Ҳиндистон парламентининг халқ палатаси 21 февралда Тошкент Декларациясини маъқуллади.

Антуан Гизенга ғойиб бўлди...

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Конго (Леопольдвиль) Бош министрининг собиқ ўринбосари, Патрис Лумумбанинг энг яқин сафдоши Антуан Гизенга номаълум ҳолатларда мамлакатдан ғойиб бўлди. Бу хабарни ЮПИ агентлигининг мухбири Леопольдвилдан юборди. Леопольдвилда чиқадиган «Прогрэ» газетаси Антуан Гизенга шанба куни кечаси Конго дарёси орқали Браззавилга ўтиб кетди, деб ёзди.

Генерал Мобуту ўтган йил ноябрь ойида мамлакатда ҳокимиятни босиб олгандан кейин, Антуан Гизенга уй қамоғидан бўшатилиб, сенатга сайланган эди.

ТИНЧЛИК ПРИНЦИПЛАРИНИНГ ТАНТАНАСИ

ДЕҲЛИ, (ТАСС). Тошкент Декларацияси халқаро муносабатларда энг муҳим принципларнинг — тинч-тотув яшаш ва низоли масалаларни ҳал қилиш вақтида куч ишлатишдан воз кечиш принципларининг тантанасини бошлаб берди, деди Ҳиндистон ташқи ишлар министри Сваран Сингх бугун Тошкент Декларацияси юзасидан парламент халқ палатасида олиб борилган музокаралар охирида сўзга чиқиб. Совет Иттифоқи, деб уқтирди министр, Тошкент Декларациясининг қабул қилинишига эришмоқ учун Бош Министр Шастрига бевосита ҳам, билвосита ҳам тазйиқ кўрсатгани йўқ. Декларация Ҳиндистон билан Покистондаги 600 миллионли аҳолининг манфаатларини кўзлаб туриб имзоланди, деди Сваран Сингх.

Ньоно ўлим жазосига ҳукм қилинди

ПАРИЖ, 22 февраль. (ТАСС). Франс пресс агентлигининг мухбири Индонезия радиосининг эшиттиришига асосланиб, Жакартадан берган хабарига кўра, ҳарбий трибунал кеча кечқурун Индонезия Коммунистик партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси Ньонони «30 сентябрь воқеалари»да қатнашганликда айблаб, ўлим жазосига ҳукм қилган. Хабарда айтиладики, Ньоно 30 кун давомида афв этишни сўраб республика президенти Сукарнога мурожаат қилиши мумкин.

Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг ҳаракатлари

НЬЮ- ЙОРК, (ТАСС). Жанубий Вьетнам озодлик армиясининг жангчилари Американинг Дананг ҳарбий базаси яқинида бир талай пунктларни кеча-кундуз давомида миномётлардан ўққа тутганлар.

Ассошиэйтед пресс агентлиги мухбирининг хабар қилишича, Danангдан 10 километр жанубда Америка денгиз пиёда қўшинлари тўп батареясининг позициялари ва пиёда асқар батальонларидан бирининг штаби ўққа тутилган. Базадан шимолроқда Сайгон қўшинларининг олдинги пости миномётлар билан ўққа тутиб турилган. Американлар билан қўғирчоқ ҳукумат қўшинларининг бўлинмаси талафотлар кўрган.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ватан ва партия ҳақидаги қўшиқлар. 9.30 — С. Юдаков. «Менинг Ватаним» кантатаси. 10.10 — «Советлар мамлакати Қуролли Кучларининг шонли санаси» (рус.). 10.30 — Концерт. 11.10 — Ватан посбонлари. 11.25 — Концерт. 13.40 — А. Хачатурян балетларидан куйлар. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. 16.15 — Ҳарбий ансамбллар концерти. 17.00 — «Ёшлик» радиостанцияси (Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунига). 18.10 — Дўстлар эстрадаси. 18.30 — «Ўзбекистон манзаралари» (радиоинсценировка) 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — «Жангчи ўз колхозига қайтди» (рус.). 20.10 — Жангчилар учун концерт (рус.). 20.45 — «Андижон саноати юксалмоқда». 22.00 — Коммунистик ахлоқ ҳақида. 22.15 — Вальс кечаси. 22.40 — Поэзия кечаси. 23.20 — Санъат усталарининг Совет Армияси жангчиларига концерти.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти куни

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Катюша** (ҳужжатли фильм). 18.40 — **Жанговар шон-шуҳрат клуби.**

Ўзбек тилида: 20.20 — **Телевизион янгиликлар.** 20.35 — **Бухоролик қаҳрамон Н. Ражабов.** 20.55 — **Музикали салом.** 21.35 — **Улмас гарнизон** (бадиий фильм). фильмдан сўнг — **Эртаги кун программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.30 — Ажойиб кишилар ҳаёти. **Н. К. Крупская** (мактаб ўқувчилари учун). 19.00 — **Тошкент янгиликлари,** 19.10 — Ўзбекистон хотин-қизларининг IV съезди олдидан. **Ҳаёт лавҳалари** (телеочерк). 19.30 — **Ватанга туҳфа** (фильм-концерт).

Рус тилида: 20.20 — **Исми Фёдор эди** (ҳужжатли фильм). 20.40 — **Тошкент янгиликлари,** 20.50 — **Оддий поэзия** (илмий-оммабоп фильм). 21.10 — **Мен—оқ қайин** (телевизион бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/II да **Майсаранинг иши,** 24/II да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/II да **Қутлуғ қон,** 24/II да **Сарвқомат дилбарим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/II да **Нурхон,** 24/II да **Ота ўғли.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Анатолий Фурманов гастроллари** (иллюзион аттракциони), РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Владимир Довейко** раҳбарлигида акробатлар группаси ва бошқа номерлар. Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Биз, рус халқи — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-15 минутда).

Эскадранинг ҳалокати — САНЪАТ САРОЙИ, «МИР», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Бубе қайлиғи — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун). «ЧАЙКА» (кеч соат 6-45 минут, 8 ярим ва 10 да).

Йигирма йилдан кейин — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЁШ ГВАРДИЯ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3,4 ва кеч 9 да).

Оддий фашизм (1 ва 2-серия) — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун). «ИСКРА» (кеч соат 9 яримда).

Прэри кўчаси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9-45 минутда).

Тош ўринда 1000 кеча — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 8 ярим ва 10-10 минутда).

Чангда қолган гул (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кеч соат 7-20 минутда).

Номаълум солдатлар бўлмайди — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 11-45 минут, кундуз 1 ярим, 3-15 минут ва 5 да).

ДАВЛАТ АВТОИНСПЕКЦИЯСИ
1 мартдан
РЕСПУБЛИКА
АВТОМОТОТРАНСПОРТИНИ
ТЕХНИК КУРИКДАН УТКАЗАДИ.

Автохўжаликларнинг раҳбарлари ва якка машина эгалари ўз транспортларини қатнов қоидаларига жавоб берадиган ҳолга келтиришлари ва белгиланган давлат йиғимларини ўз вақтида тўлашлари лозим.

Узбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш министрлигининг милиция бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институти дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари институтнинг старший илмий ходими М. Юнусовга синглиси

Нажиба ЮНУСОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283, Партия турмуши — 33469, 27221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

№ Г.—45. Индекс 64543. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р—06175.